

Ajuntament de L'Hospitalet

PLA DIRECTOR

L'H
2020-2023

DE COOPERACIÓ,
JUSTÍCIA SOCIAL I
ODS. COMPROMÍS
AMB LA SALUT

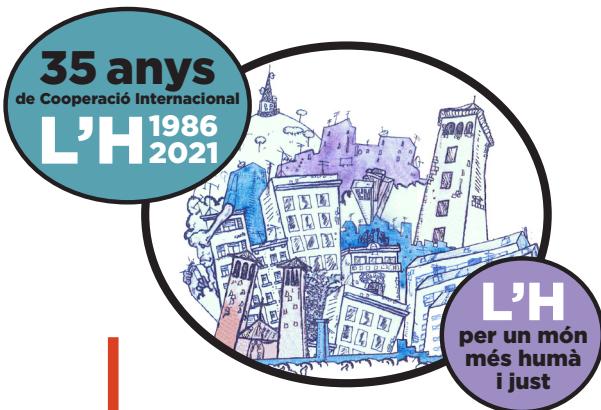

Exposició espais públics:
públic en general: 15.780
7 exposicions.

Exposició i xerrades a escoles:
361 alumnes de 14 a 18 anys
6 Escoles, 6 Xerrades.

Així mateix:
Any 2018
866 alumnes de 14 a 18 anys
14 Escoles, 14 Xerrades.
Any 2019
1.227 alumnes de 14 a 18 anys
16 Escoles, 20 Xerrades.

L'H
per un món
més humà
i just

FESTIVAL DE
CURTMETRATGES
DE L'HOSPITALET
GLOBAL
curts internacionals
de cooperació

180 curtmetratges presentats
per menors de 35 anys.
7 curts finalistes
1er i 2on premi i 1 premi d'animació
200 assistents a la Gala

Taller de
CÒMIC PELS DRETS HUMANS
I LA CIUTADANIA GLOBAL
570 alumnes de 5è de Primària
23 tallers en 15 escoles
Entrega de premis
558 assistents

Edició VINYETES A L'ESCOLA
PER LA SOLIDARITAT
1.300 exemplars
200 assistents a l'Acte de Presentació
Premis editats:
Un 1er Premi,
3 Mencions especials i 14 accésits
40 nens premiats

Tallers

Aproximació a la música africana
543 alumnes de 12 a 16 anys 20 sessions.
Aproximació a la dansa africana
572 alumnes de 12 a 16 anys en 22 sessions.
6 escoles presencials

Tallers de Cinema Cooperatiu

405 alumnes de 12 a 18 anys
14 tallers en 7 escoles

Taller India
"Tenim les mateixes oportunitats
homes i dones?"

556 alumnes de 12 a 16 anys
7 Escoles, 21 Tallers.

شفشاون

Xauen,
la Ciutat Blava

UN CAMÍ A LA SOSTENIBILITAT

Exposició fotogràfica
5 Escoles.
936 alumnes de 12 a 14 anys
Exposició espais públics:
932 persones
1 exposicions.

CATALÀ pg 4

CASTELLANO pg 26

ENGLISH pg 48

Edita/Edition: Ajuntament de l'Hospitalet
Contacte/Contacto/Contact: Programa de Cooperació i Solidaritat
cooperacio@l-h.cat | 93 402 99 84 | www.cooperaciolh.cat
Disseny gràfic/Diseño gráfico/Graphic design: Quim Milla
Traducció/Traducción/Translation: Júlia López
Impressió/Impresión/Print: Vanguard gràfic
Fotografies/Fotos/Photos: Ana Subirán, María José Fandos i Quim Milla
Assesorament Tècnic Extern: Xavier Martí González

Trobada procès participatiu Pla Director de Cooperació, Justícia Social, ODS. Compromís amb la Salut. 2020-2023	19/12/2019
I Comisió de treball Pla Director de Cooperació, Justícia Social, ODS. Compromís amb la Salut. 2020-2023	17/02/2020
II Comisió de treball Pla Director de Cooperació, Justícia Social, ODS. Compromís amb la Salut. 2020-2023	1/07/2020
III Comisió de treball Pla Director de Cooperació, Justícia Social, ODS. Compromís amb la Salut. 2020-2023	28/07/2020
Presentació text definitiu Pla Director de Cooperació, Justícia Social, ODS. Compromís amb la Salut. 2020-2023	03/12/2020

Pla Director de Cooperació,
Justícia Social i ODS. Compromís
amb la Salut 2020-2023 .
Acord aprovat per la Junta
de Govern Local en sessió
AJT/JGL/26/2021 de 7 de juliol
de 2021.

El Plan Director de Cooperación,
Justicia Social y ODS. Compromiso
con la Salud 2020-2023. Acuerdo
aprobado por la Junta de Gobierno
Local en sesión AJT/JGL/26/2021 de
7 de julio de 2021

The Plan of Cooperation,
Social Justice and SDGs.
Commitment to Health 2020-
2023. Agreement approved by
the Local Government Board
in session AJT/JGL/26/2021 of
July 7, 2021

PRESENTACIÓ

Pla Director de Cooperació, Justícia Social i ODS, Compromís amb la Salut 2020-2023

Des de fa anys, la nostra ciutat ha estat a la avantguarda de la Cooperació Municipalista Internacional, amb tasques on sempre ha destacat el treball conjunt amb entitats i ONG. Amb base a això han estat els successius documents de Plans Directors aprovats i desenvolupats en cada mandat. Però el pla que presentem en aquest mandat no es un més, en aquesta ocasió hem volgut ampliar els nostres objectius i hem estat més ambiciosos, elevant els ODS i el desenvolupament sostenible a posicions rellevants del pla director, i també parlant de justícia social.

La nostra Àrea de Gestió té com un dels seus principis sumar opinions i criteris, que són la base de la participació ciutadana, un àmbit de responsabilitat municipal. És per això que m'agrada donar les gracies i felicitar a totes les persones i entitats que han participat activament en aquest treball conjunt, sense ells no tindrem aquest document. Molt especial a les col·laboracions del món acadèmic, que creiem que han estat decisives i claus en aquesta concepció. I les mencions no són només un agraiement formal, si no una valoració especial, un gran compromís, en temps difícils per a la nostra societat, per combatre la pandèmia de la COVID-19.

Aquest text parla de valors i principis, de drets humans i equitat de gènere, però també de la seva encarnació en accions concretes, com els drets dels infants, l'enfortiment del teixit productiu local, l'apoderament de les dones i el cooperativisme, l'educació per l'especialitzar la salut i la lluita contra la pandèmia. El nostre "**Pla Director de Cooperació, Justícia Social i ODS. Compromís amb la salut. 2020-2023**", és en el temps i té una clara voluntat transversal. També implica un clar criteri polític per continuarà treballant a la nostra ciutat per la Cooperació, per la Cooperació al Desenvolupament, per a la Sensibilització, per a una amplia visió internacional dels municipis, que no sigui alguna cosa caritativa i puntual si no que sigui una veritable política pública.

Mª Angeles Sariñena Hidalgo

PRÈAMBUL

Qualsevol treball des d'una perspectiva internacional precisa d'un breu marc geo-històric, molt especialment en la contemporaneitat, on les influències de recents èpoques han modelat i condicionat la nostra realitat social. Per això, parlar de l'actualitat també és remuntar-se al breu i intens segle XX: les amenaces a l'ordre establert, les revolucions¹ que esculpeixen amb força l'esdevenir, l'enfrontament entre els totalitarisme i el liberalisme de mercat, la bipolaritat de la Guerra Freda, i la posterior evolució política cap a un Estat més social, ja que des 1945 a 1975 es registren les majors cotes de justícia social conegeudes en la història de la humanitat fins al moment (sobretot al Nord). Aquest últim paradigma de llums i ombres, de glòries, superacions tecnològiques i artístiques, també de mesquineses i horrors portaria dues paraules que es convertirien en emblemàtiques: Estat de Benestar i Drets Humans. Dos fruits tardans i imprescindibles que van articular una nova visió de món.

Més tard, és Amayrta Sen qui crea l'IDH, índex de desenvolupament humà, el 1990, per mesurar no només els balanços econòmics, sinó també elements clau i humanistes com la sanitat, l'educació i la situació econòmica de les persones. Tot això en un escenari perfilat per alguns teòrics, que van definir com a sistema-món i que les xarxes econòmiques van rebatejar com Globalització².

Ja en aquest nou paradigma, els anys inicials de segle XXI són un dramàtic ressò de la dècada dels noranta: consolidació de models econòmics, estrips terroristes, major globalització dels Mercats Internacionals, desmembrament de països d'economia estatalitzada, recerca d'hidrocarburis mitjançant conflictes bèl·lics de suposada "baixa intensitat", variacions de lideratges i un sentiment que, tot i la pertinaç "mini-crisi" financeres, l'economia seguia funcionant, una consciència ingènuament recolzada en l'optimisme.

Un escenari que continua sense interrupcions fins a 2008, on comença la dècada de la incertesa. Abans, els conflictes del terrorisme global, l'11 de setembre, presagiaven els nusos complexos de la història de la humanitat, el tedi capitalista de Fukuyama ja es trencava amb el desastre de Fukuyima. Aquest caos econòmic de 2008 s'ha denominat de moltes maneres: Gran Recessió, Gran Crack, etc. No obstant això, la realitat és que un sistema econòmic es posa en dubte. La mateixa porositat de sistema va portar el buit financer a tots els estrats socials³.

Aquests desastres monetaris posen com una constant a la globalització, en tots els successos i esdeveniments, s'imposa la interlocució inevitable

de zones, territoris i fluxos econòmics, no tant de diàleg entre persones. És aquí on la Cooperació es converteix en un espai de relació, de solidaritat, però també de coneixement, de globalització humanista. La Cooperació esdevé l'espai de relació entre persones, entre ciutadans associada i recolzada per les seves institucions.

Entre la lògica ètica i la logística

La Cooperació Internacional s'alça com una realitat tangible des dels inicis de segle XXI, sent una altra plasmació de l'humanisme internacionalista, sorgit en el context il·lustrat de el segle XVIII i contextualitzat a l'espai postcolonial del període que va entre el 1947 i el 1969.

La suma del factor benestar com DDHH i la perspectiva internacionalista que dóna la Globalització, va fer que a finals de les dècades dels seixanta i vuitanta apareguessin col·lectius laics que plantejaven treballs de solidaritat amb països del Sud. Durant temps, aquests treballs de solidaritat van estar únicament vinculats a les diferents ordres religioses, acompanyades de l'evangelització corresponent, també als pioners en investigacions acadèmiques, molt especialment des de la història, l'etnografia i l'antropologia. Al nostre país, la gran majoria d'aquests col·lectius van estar vinculats a propostes ideològiques progressistes i amb un camp de treball dirigit a Hispanoamèrica. A la resta de països occidentals les organitzacions van prendre un paper quasi de fundacions, cooperant amb els seus països descolonitzats.

Davant l'escassetat en un espai nacional, durant la Transició, aquestes iniciatives solidàries acaben demanant suport als ajuntaments. Novament el municipi es converteix en referent i refugi davant la incertesa i volatilitat de les problemàtiques socials i institucionals.

A l'Hospitalet sempre flueixen i confluixen, com a àgora diversa, des de l'últim quart de segle XX, moviments internacionalistes solidaris, amb la reconstrucció institucional que va suposar la Transició. Aquests col·lectius cobren un paper actiu, sobretot al voltant de la cooperació educativa i humanitària bàsica amb pobles centreamericans i amb l'etern conflicte sahrauí. En paral·lel, els col·lectius de les parròquies seguien treballant en programes humanitaris a l'Àfrica i Hispanoamèrica. Barris com Bellvitge, Can Serra o La Florida articulen grups de treball directe d'assistència amb l'Amèrica Llatina, que es plasmarien en un dels primers agermanaments municipals a Catalunya, entre els ajuntaments de l'Hospitalet i Managua. Posteriorment, entre grups de suport de Sta. Eulàlia, la Florida, les Planes i Pubilla Cases, sorgeix una de les iniciatives solidària més consolidada, el suport al poble sahrauí, que s'inicia primer amb enviaments solidaris i s'amplia amb l'accollida anual d'infants dels campaments de persones refugiades de Tindouf, planificat amb les diferents Dayras (Barris). També a Collblanc-Torrasa s'inician programes sanitaris a l'Àfrica Occidental, mentre els sindicats locals despleguen programes sociolaborals en l'àrea del Carib i la Mediterrània. Sorgeixen també col·laboracions intermunicipals amb Cuba i suport humanitari municipalista al cruel conflicte europeu de Kosovo⁴.

Aquest lent avanç social i institucional es consolida en la dècada dels noranta, on sorgeixen les plataformes del 0'7%⁵. Molt vinculat a la trobada anual que suposa la Festa de la Diversitat, cita constant de totes les ONGs i col·lectius interculturals i de cooperació. A partir de 1999 s'inicia un programa de xerrades denominat "Debats en Llibertat" que iniciessin un marc de sensibilització i educació per al desenvolupament a la ciutat de més de deu anys⁶, visitant L'Hospitalet personalitats de la talla de Rigoberta Menchu, Vicente Ferrer, Ignacio Ramonet, Sami Nair o J.M. Mendiluce.

Aquest any 2020 es compleixen 26 anys d'aquestes plataformes i 34 dels primers agermanaments municipalistes; aquests dos fets reflecteixen un fet fonamental en la trajectòria vital de la cooperació hospitalenca, la suma entre teixit associatiu i impuls de la institució municipal, la nostra cooperació és la fusió d'ambdues.

És a inicis de el nou segle, el 2000, quan es marquen dues vies, vigents encara: la vocació manifesta de treballar en una cooperació transformadora i la necessitat d'aprofundir en la Sensibilització, ambdues vies desemboquen en un marc administratiu de clara voluntat política, la confecció del primer Pla Director de Cooperació Internacional de

l'Hospitalet de 2003. També els col·lectius solidaris es diversifiquen, tant en noves zones d'actuació (Àsia, Àfrica meridional, Amèrica Andina) com en habilitats (enginyers, sanitaris, professors). Les posteriors dècades inicien un treball conjunt amb el món acadèmic, destacadament amb la UB, alhora que afronta nous reptes, com la tragèdia humanitària del refugi, els conflictes armats a la Mediterrània o la fam en països de Sud generades per les crisis financeres.

La necessitat que una ciutat com L'Hospitalet cooperi s'explica en dues línies. D'una banda, formar part de l'espai municipalista mundial (més ampli fins i tot que els paràmetres de la CGLU). De l'altra, acostar suports i col·laboracions entre la ciutadania global, establir relacions entre els nostres col·lectius i la ciutadania d'aquests països, especialment cap a aquells amb més necessitat de solidaritat (ara específicament amb una pandèmia global). I, evidentment, no podem començar un nou Pla Director sense fer una reflexió evident, la col·laboració externa, anomenada Cooperació Internacional, implica tornar a la proximitat que van suposar els primers treballs de cooperació, però amb l'experiència i els criteris que formen part del nostre llegat. La Cooperació Internacional s'alça com un compromís ètic, com una extensió de la dignitat, per tant, com una política pública.

Fonts:

1. “El siglo de la Revolución: Una historia del mundo de 1914 a 2017”, Josep Fontana; Ed. Crítica, BCN- 2017.
2. “Historia de la economía”, John Kenneth Galbraith; Ed. Ariel, BCN-1998.
3. “Biografía de la Humanidad”, José Antonio Marina y Javier Rambaud; Ed. Ariel, 2018-BCN.
4. “20 anys de cooperació, història novel·lada”, Juan Tellería, CIDOB, BCN-2007
5. “Volver a pisar las calles”, Miquel Carrillo, Ed. Icaria BCN-2020
6. “Conocer el Mediterráneo, una experiencia de cooperación local”, Ignasi Oliveres, CIDOB, BCN-2002

PLA DIRECTOR

DE COOPERACIÓ,

JUSTÍCIA SOCIAL I

ODS. COMPROMÍS

AMB LA SALUT,

2020-2023

El context global actual, i en concret, el que afecta a les qüestions del desenvolupament, planteja dos reptes de gran profunditat al sistema internacional de cooperació per al desenvolupament, i que s'afegeixen als tradicionalment vinculats al seu finançament i la seva eficàcia. Aquests són, d'una banda, l'assoliment de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, i de l'altra, les conseqüències que es deriven de l'esce-
nari post-pandèmic.

L'Agenda 2030 de desenvolupament sostenible

Passat més d'un lustre des de l'aprovació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (en endavant ODS) en el si de les Nacions Unides, cal seguir reflexionant sobre quin és el paper de la cooperació per al desenvolupament per al seu assoliment.

L'anomenada Agenda 2030 proposa una lectura complexa dels fenòmens del desenvolupament i la pobresa. En primer lloc, demana una aproximació integral on els 17 ODS es conceben de manera interconectada i indivisible en torn a 5 eixos principals (les 5 Ps): persones, prosperitat, planeta, pau i partenariat. En segon lloc, corresponibilitza a tots els països i interpela la lògica Nord-Sud, segons la qual els països rics són els *productors* i facilitadors del desenvolupament (principalment a través de la cooperació per al desenvolupament) i els països empobrits esdevenen els *consumidors* d'aquestes receptes i recursos. Front a aquesta, els ODS plantegen una lògica universal del desenvolupament, on les responsabilitats siguin compartides, però alhora diferenciades. En tercer

lloc, reclama la participació activa de tots els segments de la societat i la creació d'aliances entre l'àmplia pluralitat d'actors de desenvolupament (Estats, organitzacions internacionals, governs locals, ONGD, moviments socials, universitats, empreses, sindicats, entitats del tercer sector, agents educatius, etc.). Finalment, convida a redibuixar les tradicionals categories local i mundial, emfasitzant les creixents interconnexions entre ambedues. Efectivament, els territoris estan cada cop més exposats a fenòmens de naturalesa global (canvi climàtic, processos migratoris, desigualtats, cadenes de valor productives, crisis financeres i econòmiques, crisis humanitàries, etc.), alhora que també hi contribueixen a la seva expansió. Conseqüentment, es posa de manifest la pertinença d'analitzar aquests processos en clau *glocal*.

L'Agenda 2030 planteja doncs una sèrie de debats de profunda transcendència que aquest Pla Director pren com a marc de referència:

- El procés globalitzador insereix els territoris i les persones en una estructura d'interdependències a escala mundial, on aquests són a la vegada receptors i emissors de fenòmens d'abast global. El caràcter transnacional d'aquestes problemàtiques requereix la implicació d'una multiplicitat d'actors (públics i privats) i, per tant, d'una governança multinivell i multiactor.
- Front a la idea que allò local resta subsumit a les lògiques globalitzadores, el primer es reivindica com a espai privilegiat i eficaç per articular processos socials que avancin vers la justícia social i un autèntic desenvolupament humà sostenible, a partir

de models d'organització propis construïts des de la ciutadania. Els municipis disposen de coneixement i experiència per construir solucions eficaces a problemàtiques globals que impacten en l'espai local.

- En conseqüència, la necessària localització dels ODS interpela als municipis i governs locals en diversos aspectes. D'una banda, els determina a planificar totes les seves polítiques en clau de desenvolupament sostenible. De l'altra, a promoure la sensibilització i l'apropiació per part de la ciutadania per transformar hàbits i actituds que reprodueixen dinàmiques que no estan alineades amb aquests objectius de desenvolupament. Finalment, a assumir la seva responsabilitat en tant que receptor i emissor d'aquestes problemàtiques, i, per tant, a implicar-se i participar activament en els espais de governança global que, com s'ha apuntat abans, ha de tenir un caràcter multinivell.

L'assumpció d'aquestes derivades de la nova agenda internacional té conseqüències directes a l'hora d'orientar la cooperació per al desenvolupament impulsada pels governs locals, i en aquest sentit, així ho vol entomar l'Ajuntament de L'Hospitalet en el proper cicle de planificació:

- La necessitat de planificar totes les polítiques en clau d'ODS (a partir d'una concepció integral de l'agenda), obliga a avançar en una autèntica **coherència de polítiques per al desenvolupament** (en endavant, CdP). En aquest sentit, la cooperació per al desenvolupament, a banda de constituir una política pública sectorial més dels municipis, ha d'actuar de palanca perquè altres polítiques públiques s'alineïn amb els compromisos de

l'Agenda 2030. Efectivament, la major horitzontalitat, flexibilitat i proximitat associada als municipis, fan que aquests presentin potencialment una major capacitat per transversalitzar els objectius d'aquesta política en el conjunt de les polítiques municipals i afavorir l'establiment de sinergies.

- La política de cooperació per al desenvolupament ha d'atorgar una gran centralitat a **l'educació per a una ciutadania global**. La proximitat dels governs locals a la població permet incidir de manera més directa en els eixos que configuren una educació transformadora: coneixement, conscienciació crítica, incidència i mobilització per a una ciutadania global. Per tot això, l'àmbit municipal esdevé un espai privilegiat per impulsar aquest tipus d'actuacions.
- També des de la cooperació per al desenvolupament cal promoure el compromís dels governs locals per implicar-se en els espais de governança mundial dels béns públics globals, especialment a través de la seva **participació activa en les xarxes internacionals de ciutats i autoritats locals**. Amb la voluntat de comprometre el conjunt de la comunitat internacional, organitzacions com les Nacions Unides o la Unió Europea han anat obrint els seus espais de decisió sobre l'orientació de les seves polítiques als actors públics descentralitzats. Es considera que els desafiaments globals requereixen una adaptació a les característiques i circumstàncies específiques de cada territori. La localització dels ODS esdevé una condició indispensable per a l'assoliment de l'Agenda 2030, com mostra la inclusió de l'Objectiu 11 sobre Ciutats i Comunitats Sostenibles, i el reconeixement de la necessitat de fer partícips als governs locals en tant que actors clau en la governança global es va reforçar el 2016 a la 3a. Conferència d'ONU-Habitat, on es va aprovar la Nova Agenda Urbana (Nacions Unides, 2017).

El ferm compromís de l'Ajuntament de L'Hospitalet per alinear-se amb l'Agenda 2030 no treu que també s'apropi a ella amb una perspectiva crítica i complementària. Des del marc analític de la justícia social global es pretén superar algunes de les limitacions que presenten els ODS, com ara el feble tractament que es fa dels drets humans, l'escassa incorporació de la visió feminista, la poca atenció a qüestions clau com les migracions o la cultura, i altres que tenen que veure amb la compatibilitat dels models de producció i consum dominants amb la sostenibilitat de la vida. En aquest sentit, es pretén situar al centre la universalitat dels drets humans i la coresponsabilitat de tothom per garantir-la, que interpela el determinisme de les estratègies de desenvolupament basades en el esquema clàssic Nord-Sud, alhora que proposa la transformació de les relacions de poder que generen desigualtats (de tota mena).

El món després de la pandèmia

El context generat arran de la pandèmia mundial planteja la necessitat de repensar el model de relacions socials i amb la natura. Cal un nou contracte social que aposti fermament per un equilibri sostenible, que situi la vida i la cura de les persones al centre de l'acció, que avanci envers una autèntica seguretat humana, i que promogui societats inclusives. En aquesta comesa, la solidaritat i la cooperació per al desenvolupament, amb un enfocament de drets humans, pren una nova centralitat, i en concret, la cooperació descentralitzada impulsada pels governs locals.

Més enllà del patiment en termes de vides humanes i activitat econòmica, la crisi de la COVID 19, d'una banda, ha posat de manifest dues inèrcies consubstancials al sistema (la vulnerabilitat i les interdependències creixents), i de l'altra, ha fet (re)emergir una sèrie de debats de profunditat. Efectivament, elements com la relocalització, la democràcia participativa i inclusiva, l'enfortiment dels serveis públics, l'articulació públic-social en àmbits com la salut, l'educació o la dependència, o la transició irreversible envers hàbits i conductes sostenibles situen l'acció dels governs municipals en el nucli. Les dinàmiques i cadenes de proximitat prenen un renovat valor per dissenyar estratègies, no només de sortida, sinó inclús d'una nova i desitjada normalitat en tots aquests àmbits. El coneixement de l'espai local i la capacitat de promoure la participació ciutadana i la creació de consensos entre diferents actors reforcen la centralitat que han de tenir les ciutats i els municipis en la gestió d'allò comú i en la promoció de la justícia social.

La translació d'aquest context a la política pública de cooperació i al recolzament a les accions de solidaritat internacional per part de l'Ajuntament de L'Hospitalet es fa indefugible en el nou cicle de planificació. Com es desplega més endavant, aquesta voluntat i compromís per incorporar el nou escenari post-pandèmic es materialitza en tres elements principals:

- en l'enfocament de la política, renovant l'aposta per la justícia social global com a guia orientadora de l'acció de cooperació internacional i sensibilització;
- en les prioritats temàtiques, enfatitzant l'enfortiment de les capacitats institucionals locals i de les organitzacions socials en la provisió de béns i serveis públics, com ara la salut o l'educació; promovent el ple exercici dels drets humans de les poblacions amb les quals es coopera, bo incorporant els drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals; i donant major centralitat a l'educació transformadora per una ciutadania global;
- en les modalitats d'intervenció, combinant el suport als projectes de les ONGD i afavorint la participació d'altres actors de cooperació de la ciutat (sobretot dels agents educadors), amb una exploració més decidida per la cooperació directa de les diferents unitats del govern de la ciutat (juntament amb altres administracions públiques municipals i supramunicipals) com a mecanisme més eficaç per enfortir les capacitats tècniques i la democràcia local dels territoris socis.

ENFOCAMENT,

VALORS I PRINCIPIIS

1. Enfocament

La política de cooperació internacional que vol impulsar L'Hospitalet s'orienta a la promoció de la **justícia social global**, que avanci vers un nou contracte social global i que atengui a les causes que generen injustícies a partir d'un enfocament de drets humans, en totes les seves dimensions (econòmica, de gènere i ambiental). Per assolir aquest objectiu, el Pla pren com a referència dos marcs d'acció complementaris

i que es retroalimenten. D'una banda, **l'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible** de les Nacions Unides, conseqüent amb una aproximació holística, inclusiva i global a l'esmentada agenda. De l'altra, el de **l'enfocament basat en els drets humans**, en la cerca de la plena garantia de l'exercici dels drets humans, incloent els Drets econòmics, socials i culturals (DESC), que para una especial atenció als col·lectius que pateixen una major exclusió i discriminació, tot posant l'emfasi a les seves causes.

L'objectiu de la política de cooperació per a la justícia social global és doncs el d'avançar envers a un món més just, equitatiu, sostenible i en pau.

2. Valors i principis

Els **valors** que impregnen i transversalitzen tota la política de cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet són coherents amb la Llei catalana de cooperació al desenvolupament (Llei 26/2001, de 31 de desembre), la Llei espanyola de cooperació internacional per al desenvolupament (Llei 23/1998, de 7 de juliol) i el Nou Consens Europeu de Desenvolupament (Declaració conjunta del Consell Europeu, la Comissió Europea i el Parlament Europeu, del 7 de juny de 2017), (DUE 30 de juny de 2017). Aquests són:

- El foment i protecció dels drets humans individuals i col·lectius.
- La promoció de l'equitat de gènere.
- La promoció de la sostenibilitat en totes les seves dimensions.
- El foment de la cultura de pau.
- La promoció d'una ciutadania crítica i global.

Els **principis** que ordenen la política de cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet, també coherents amb la Llei catalana de cooperació, són:

- La participació activa de la ciutadania a través de les organitzacions socials i el conjunt d'actors de cooperació.
- Visió municipalista.
- La transparència i el retinent de comptes a la ciutadania, tant de L'Hospitalet com dels pobles amb els quals es coopera.
- Coherència de polítiques per a la justícia social global.
- Harmonització i concertació amb els actors de cooperació i alineació amb els principis de l'agenda internacional d'eficàcia del desenvolupament.

OBJECTIUS

1. Línies estratègiques d'acció

El present Pla Director proposa desplegar la política de cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet a través de tres línies estratègiques, que necessàriament han d'abordar-se de manera integral:

- **Justícia amb el Sud global:** l'acció de cooperació s'orientarà principalment en l'enfortiment de les capacitats dels actors del Sud Global, públics i de la societat civil, per promoure el **desenvolupament** i revertir les causes que generen injustícia social. En especial, es centrarà l'acció en la promoció dels drets civils i els DESC (veure punt 2).
- **Educació i sensibilització per a la justícia social global:** es volen aprofitar les potencialitats que té l'espai local, com a administració més propera a la ciutadania, per promoure valors com la justícia, la pau, els drets humans, la igualtat, la solidaritat, la diversitat o el respecte, entre d'altres.
- **Acció humanitària i d'emergència:** atesos els recursos dels que disposa L'Hospitalet, aquesta línia necessàriament tindrà un menor pes relatiu en comparació a les altres dues. Anirà adreçada a apoderar els actors per a la prevenció, resiliència i protecció de les poblacions afectades per crisis humanitàries i d'emergència d'origen humà o natural, enfasitzant la conscienciació i incidència sobre les causes que les originen.

2. Objectius temàtics

El present Pla vol capitalitzar els aprenentatges assolits pel conjunt d'actors de cooperació de la ciutat al llarg de tots aquests anys per fer front als desafiaments que plantegen els elements contextuels esmentats anteriorment: l'alignement crític amb l'Agenda 2030 i les noves necessitats que deriven de l'escenari post-pandèmic. Com a conseqüència, si bé es proposa seguir donant continuïtat als sectors d'intervenció que tradicionalment han articulat les accions de cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet, s'atorgarà un major accent a aquelles línies enfocades a enfortir les capacitats dels agents locals en la provisió democràtica de béns públics (o amb vocació pública) en àmbits com la salut, l'educació o la dependència, i les que directament apoderin i reforcin les possibilitats de resiliència de les poblacions davant de processos com el canvi climàtic, la inseguretat alimentària, els fanatismes i l'extremisme

violent, la precarització de la vida, l'homofòbia, o les creixents desigualtats de tota mena.

En concret, les prioritats temàtiques seran les següents:

- Promoure la garantia dels drets civils i les societats democràtiques:
  - Enfortiment institucional i de les polítiques públiques, especialment del nivell municipal.
  - Promoció dels espais de participació ciutadana en la planificació de les polítiques públiques.
  - Recolzament als col·lectius que pateixen violacions dels drets humans.
  - Foment de la protecció i garantia dels drets dels infants.
- Promoure la garantia dels drets econòmics, socials i culturals:
  - Enfortiment del teixit productiu local.
  - Promoció de l'ocupació digna i la protecció dels drets laborals.
  - Promoció de l'apoderament econòmic de les dones.
  - Foment del cooperativisme i l'economia social i solidària.
  - Promoció i potenciació de l'accés universal de les persones a serveis públics de qualitat, sobretot en els àmbits educatiu i de salut.
- Promoure la justícia ambiental i climàtica:
  - Promoció de les polítiques i actuacions ciutadanes adreçades a reduir la petjada ambiental
  - Enfortiment de les capacitats de les comunitats per afavorir la conservació de la biodiversitat i fer front al canvi climàtic.

3. Prioritats geogràfiques

El Pla Director defineix les prioritats geogràfiques amb una lògica flexible, amb la voluntat de ser amatent a la creixent globalitat dels fenòmens i a la tradició i capacitats de la cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet.

En conseqüència, es planteja continuar donant una atenció preferent a les següents regions:

- Àfrica Occidental
- El Sahel
- Amèrica Central i el Carib
- Mediterrània i Nord d'Àfrica

Països

2016

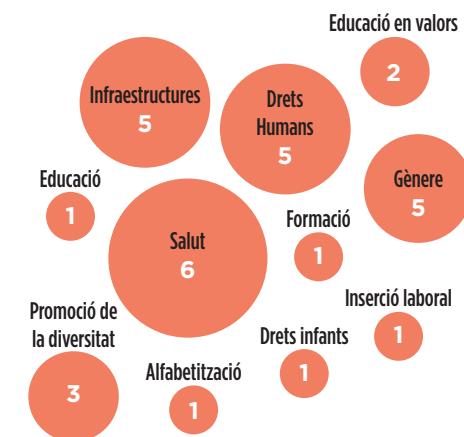
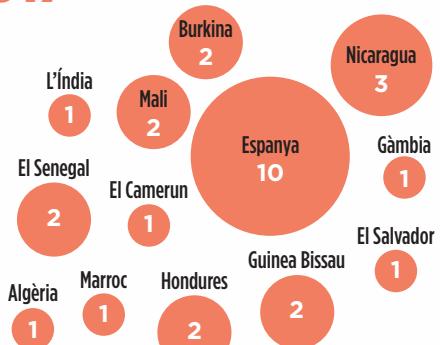

Àmbit

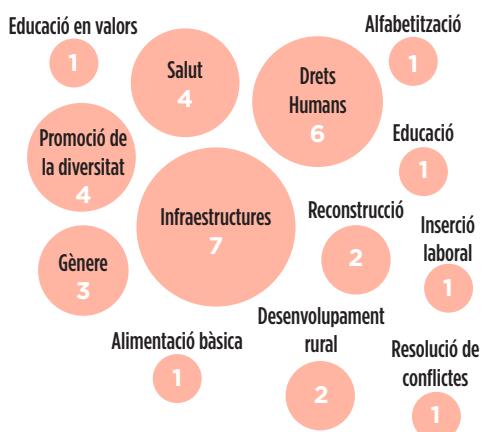
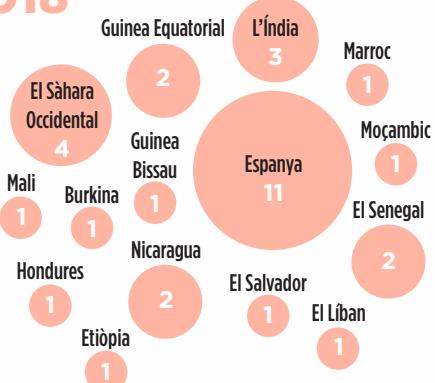
Resolució de conflictes

2017

2018

LES MODALITATS I INSTRUMENTS D'INTERVENCIÓ

1. Modalitats de cooperació

El Pla Director identifica dues **modalitats** principals d'actuació:

- **Cooperació a iniciativa d'altres actors:** les ONGD integrades ara al Consell de Ciutat de L'Hospitalet i amb arrelament al municipi tindran un rol principal en la implementació de la política de cooperació per a la justícia social global. Alhora, es potenciarà la participació activa d'altres actors, com ara: els centres educatius, les universitats, les entitats formades per persones migrades, les entitats juvenils, les associacions esportives, les entitats ecologistes, les organitzacions de dones, les associacions de l'àmbit cultural, el món empresarial, les organitzacions sindicals, i les entitats i cooperatives de l'economia social i solidària.
- **Cooperació directa:** l'Ajuntament de L'Hospitalet explorarà la vinculació de les diferents regidories i unitats del consistori en actuacions de cooperació per a la justícia social global, principalment a través d'accions de cooperació tècnica en plataformes d'acció en xarxa amb altres ajuntaments i institucions supramunicipals (com ara la Diputació de Barcelona o l'Àrea Metropolitana de Barcelona), com en l'àmbit de l'educació per a la justícia social global i la coherència de polítiques.

2. Instruments de cooperació

Quant els instruments, fonamentalment es proposen els dos següents:

- **Projectes de cooperació i educació per a la justícia social global:** principalment a través d'una convocatòria de subvencions a entitats.
- **Cooperació tècnica:** assistència tècnica per desplegar la cooperació directa, directament o conjuntament amb altres administracions municipals i supramunicipals

INSTITUCIONALITAT

I ESPAIS DE RELACIÓ

AMB ELS ACTORS

---

1. Dins el propi consistori

Durant el període de vigència del proper exercici de planificació de la política de cooperació per a la justícia social global, l'Ajuntament de L'Hospitalet reforçarà les seves capacitats institucionals. En concret, treballarà per transformar l'actual Programa de Cooperació i Solidaritat en un Departament de Cooperació per a la Justícia Social Global dotat dels recursos adients per gestionar i impulsar de manera eficaç l'abast de les accions proposades en el Pla Director.

2. Amb altres administracions públiques

L'Ajuntament de L'Hospitalet continuarà explorant de manera activa l'enxarxament amb altres agents públics a nivell municipal i supramunicipal del sistema català de cooperació per desplegar, amb una lògica de complementarietat, la seva política en aquest àmbit.

Concretament, amb la **Diputació de Barcelona** es proposa seguir acedint als recursos i serveis que aquesta posa a disposició dels municipis en matèria d'accions de sensibilització i educació per al desenvolupament. Alhora, explorarà la possibilitat d'accedir a recursos per donar suport a projectes de cooperació directa i, fins i tot, per unir-se a xarxes de cooperació entre diversos municipis.

Pel que fa al **Fons Català de Cooperació al Desenvolupament**, es treballarà per optimitzar el caràcter estratègic de la relació amb L'Hospitalet, sobretot pel que fa referència a la canalització i gestió d'iniciatives locals per donar resposta a situacions d'emergència humanitària, i eventualment, el seguiment de projectes de cooperació en els països d'intervenció i amb presència del Fons.

Quant a la **Generalitat de Catalunya**, i en línia amb el Pla Director de Cooperació de Cooperació al Desenvolupament 2019-2022 del Govern de Catalunya, s'esmerçaran esforços al si de la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals per seguir generant coneixement i enfortir les

capacitats de la cooperació municipal en àmbits com la identificació i divulgació de bones pràctiques, la generació i sistematització de dades, la simplificació administrativa i la coordinació de calendaris de convocatòries, o inclús la identificació d'actuacions conjunes de cooperació per al desenvolupament amb vocació municipalista.

D'altra banda, l'Ajuntament estudiarà la possibilitat d'articular accions concertades amb la **Xarxa d'Alcaldes i Alcaldesses per la Pau de Catalunya** en l'àmbit de la sensibilització i educació per la justícia social global en el si de la xarxa.

Finalment, consistent amb la voluntat expressada anteriorment de promoure la participació dels governs locals en la governança dels béns públics globals, l'Ajuntament de L'Hospitalet explorarà la manera de col·laborar més activament en xarxes i programes estatals i internacionals d'autoritats locals com ara la Federación Española de Municipios y Provincias, Ciutats i Govern Units, o el programa City- to-City de Nacions Unides, entre d'altres.

3. Amb els actors de la ciutat

Es reforçaran els espais de relació i concertació amb les entitats de cooperació i solidaritat membres del Consell de Ciutat, tot enfortint les seves capacitats com a agents clau en la definició i desplegament de la política de cooperació per a la justícia social global de L'Hospitalet. En aquest sentit, des de la unitat responsable d'aquesta àrea en el si del consistori es treballarà per definir vies d'interlocució bilateral més específiques amb aquests agents que permetin recollir millor la seva veu i afavoreixin, encara més, la seva implicació.

De la mateixa manera, s'esmerçaran esforços per implicar de manera activa a la resta d'actors de la ciutat per cercar sinergies i assolir de manera més eficaç els objectius del Pla Director.

PLANIFICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'Ajuntament de L'Hospitalet concep la globalitat del cicle de la política pública de cooperació per a la justícia social global i la retroalimentació que es dona entre les fases de planificació, seguiment i avaluació. Les dues últimes contribueixen a generar coneixement i identifiquen aprenentatges per a la millora dels resultats, que alhora alimenten els cicles de planificació posteriors.

En conseqüència, durant el proper període de planificació, es duran a terme les següents accions:

- Es mantindrà la **planificació operativa anual** per part de la unitat responsable d'impulsar la política de cooperació per a la justícia social global al consistori. Aquesta acció implicarà definir els compromisos i actuacions de l'Ajuntament per a l'exercici corresponent.
- Amb voluntat de donar resposta al principi de transparència i retinent de comptes, anualment es continuarà elaborant una **memòria de seguiment** de les accions realitzades en matèria justícia social global, a banda d'una memòria específica per a les actuacions de sensibilització i educació.
- A final de la vigència del present Pla, es realitzarà un **exercici final d'avaluació** sobre el conjunt de les actuacions impulsades en l'àmbit de cooperació per a la justícia social global per part de l'Ajuntament.

Finalment, es promourà en els espais de col·laboració amb la resta d'Administracions Pùbliques catalanes una iniciativa per establir **mecanismes efectius i eficients de seguiment conjunt** de les accions de cooperació que s'impulsen als països del Sud global.

COMUNICACIÓ

L'Ajuntament de L'Hospitalet concep la comunicació com un instrument de transparència i retinent de comptes a la ciutadania, alhora que també com a una eina potent i efectiva de sensibilització i educació per a la justícia social global. Efectivament, aquesta pot contribuir de manera decisiva a transformar visions i hàbits de la ciutadania per promoure-la.

Per assolir aquest objectiu, el consistori compta amb diversos mecanismes de comunicació institucionals, com ara les notes de premsa, el lloc web oficial, les xarxes socials, etc., i també dels mitjans de comunicació públics del municipi (televisió i ràdio). En el cas concret del lloc web municipal (<http://www.cooperaciolh.cat/>), aquest té la voluntat d'esdevenir alhora un espai de trobada al servei de les entitats de la ciutat per compartir i publicitar esdeveniments, activitats i accions de cooperació per a la justícia social que aquestes realitzin.

En concret, es promourà la presència dels valors, objectius i actuacions de la cooperació per a la justícia social global en aquests mitjans, així com també en la cartellera municipal al carrer. Així mateix, es fomentarà la inclusió de temàtiques relatives a aquest àmbit en les enquestes d'opinió a la ciutadania que impulsí l'Ajuntament. Finalment, es maldaran esforços per revisar i innovar els continguts i formats per arribar a nous públics, tradicionalment allunyats d'aquestes temàtiques.

PRESSUPOST

L'Ajuntament de L'Hospitalet maldarà recursos per avançar gradualment en l'assoliment dels compromisos internacionals d'assignació pressupostària per al suport a accions de cooperació per a la justícia social global.

Alhora, esmerçarà esforços per complementar aquest pressupost amb altres recursos externs provinents, principalment, d'institucions supramunicipals, com ara la Diputació de Barcelona.

ASPECTES DE LA LEGISLACIÓ VIGENT, BASES NORMATIVES

L'origen de la política espanyola de cooperació per al desenvolupament té la seva base legal en la declaració continguda en el preàmbul de la Constitució de 1978, on la nació espanyola proclama la seva voluntat de col·laborar en l'enfortiment d'unes relacions pacífiques i de cooperació eficaç entre tots els pobles de la Terra.

Per la seva banda, l'article 51 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix l'obligació de la Generalitat de promoure la pau i el desenvolupament dels pobles mitjançant les corresponents accions i polítiques de cooperació.

La política de cooperació internacional per al desenvolupament constitueix un aspecte fonamental de l'acció exterior dels estats democràtics en relació a aquells països que no han assolit el mateix nivell de desenvolupament. Està basada en una concepció interdependent i solidària de la societat internacional i les relacions que en ella es desenvolupen.

La Llei 2/2014, de 25 de març, de l'acció i del servei exterior de l'estat regula al capítol I del seu Títol els subjectes de l'acció exterior de l'estat preveint com a tals a les Comunitats Autònombes i a les Entitats locals al seu article 5. L'article 11 d'aquesta norma delimita les activitats que poden realitzar els ens locals a l'exterior, les quals han de respectar els principis establerts als articles 2 i 3. Igualment, s'estableix que les entitats que integren l'Administració Local resten subjectes als instruments de planificació de l'acció exterior que determinin les seves Comunitats Autònombes.

La Llei 23/1998, de 7 de juliol, de cooperació internacional per al desenvolupament articula en un únic text el conjunt de mesures i instruments que configuren la nostra política de cooperació al desenvolupament. A l'article 20 es contempla la cooperació realitzada des de les Comunitats Autònombes i Entitats locals com a expressió solidària de les seves respectives societats, inspirant-se en els principis, objectius i prioritats d'aquest cos normatiu, i basant-se en els principis d'autonomia pressupostària i autoresponsabilitat en el seu desenvolupament i execució.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament, on s'estableixen els valors, les finalitats i els principis rectors de les actuacions de cooperació impulsades pels ens locals i pel govern autonòmic que han d'informar la redacció del Pla director de cooperació al desenvolupament, que és la principal expressió tècnica de la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament, així com la programació i planificació de l'activitat dels ens locals en aquesta matèria, mostra dels quals és el present Pla Director de Cooperació de l'Ajuntament de L'Hospitalet.

PRESENTACIÓN

Plan Director de Cooperación, Justicia Social y ODS, Compromiso con la Salud 2020-2023

Desde hace años, nuestra ciudad ha sido vanguardia en Cooperación Internacional municipalista, en un trabajo dónde siempre ha destacado la labor conjunta con entidades y ONG'S. Una clara base de ello han sido los sucesivos Planes Directores aprobados y desplegados en cada mandato. Pero el Plan que aquí presentamos no es uno más, en ésta ocasión hemos querido ampliar y ser más ambiciosos, plantear los ODS y el desarrollo sostenible, pero también hablar de justicia social.

Nuestra Área de gestión tiene el profundo principio de sumar opiniones y criterios, que son las bases de la Participación Ciudadana, espacio de responsabilidad municipal. Por ello me gustaría agradecer y felicitar a todas las personas y entidades que han participado activamente en este trabajo conjunto, sin ellos no tendríamos este documento. Muy especialmente con las colaboraciones del mundo académico, que creemos que han sido decisivas y clave en esta concepción. Y las menciones no son sólo un agradecimiento formal, sino una valoración muy especial, un gran compromiso, en momentos complicados para nuestra sociedad, en el combate de la Pandemia del COVID-19.

Este texto habla de valores y principios, de derechos humanos y de equidad de género, pero también de su plasmación en actuaciones concretas, como los derechos del niño, el fortalecimiento del tejido productivo local, el empoderamiento de la mujer y el cooperativismo, la educación y especialmente la sanidad y la lucha contra las pandemias. Nuestro **“Plan Director de Cooperación, Justicia Social y ODS. Compromiso con la Salud. 2020-2023”**, se despliega en el tiempo y tiene una clara voluntad transversal. Implica también un firme criterio político de seguir trabajando en nuestra ciudad por la solidaridad, por la cooperación por el desarrollo, por la sensibilización, por una amplia visión internacional para los municipios, que no sea sólo algo caritativo y puntual si no una verdadera política pública.

Mª Angeles Sariñena Hidalgo

PREÁMBULO

Cualquier trabajo desde una perspectiva internacional precisa de un breve marco geo-histórico, muy especialmente en la contemporaneidad, dónde las influencias de recientes épocas han moldeado y condicionado nuestra realidad social. Por ello, hablar de la actualidad también es remontarse al breve e intenso siglo XX: las amenazas al orden establecido, las revoluciones¹ que esculpen con fuerza el devenir, el enfrentamiento entre los totalitarismo y el liberalismo de Mercado, la bipolaridad de la Guerra Fría, y la posterior evolución política hacia un Estado más social, ya que desde 1945 a 1975 se registran las mayores cotas de justicia social conocidas en la historia de la humanidad hasta el momento (sobre todo en el Norte). Este último paradigma de luces y sombras, de glorias, superaciones tecnológicas y artísticas, también de mezquindades y horrores traería dos palabras que se convertirían en emblemáticas: Estado de Bienestar y Derechos Humanos. Dos frutos tardíos e imprescindibles que articularon una nueva visión del mundo.

Más tarde, es Amartya Sen quien crea el IDH, índice de desarrollo humano, en 1990, para medir no sólo los balances económicos, si no también elementos clave y humanistas como la sanidad, la educación y la situación económica de las personas. Todo ello en un escenario perfilado por algunos teóricos, que definieron como sistema-mundo y que las redes económicas rebautizaron como Globalización².

Ya en ese nuevo paradigma, los años iniciales del siglo XXI son un dramático eco de la década de los noventa: consolidación de modelos económicos, desgarros terroristas, mayor globalización de los Mercados Internacionales, desmembración de países de economía estatalizada, búsqueda de hidrocarburos mediante conflictos bélicos de supuesta “baja intensidad”, variaciones de liderazgos y un sentimiento de que, a pesar de las pertinaces “mini-crisis” financieras, la economía seguía funcionando, una conciencia ingenuamente recostada en el optimismo.

Un escenario que continúa sin interrupciones hasta 2008, dónde comienza la década de la incertidumbre. Antes, los conflictos del terrorismo global, el 11 de septiembre, presagiaban los nudos complejos de la historia de la humanidad, el tedio capitalista de Fukuyama ya se rompía con el desastre de Fukuyima. Este caos económico de 2008 se ha denominado de muchas maneras: Gran Recesión, Gran Crack, etc. Sin embargo, la realidad es que un sistema económico se pone en duda. La propia porosidad del sistema llevó el vacío financiero a todos los estratos sociales³.

Estos desastres monetarios ponen como una constante a la globalización, en todos los sucesos y acontecimientos, se impone la interlocución inevitable de zonas, territorios y flujos económicos, no tanto del dialogo entre personas. Es aquí donde la Cooperación se convierte en un espacio de relación, de solidaridad, pero también de conocimiento, de globalización humanista. La Cooperación se convierte en el espacio de relación entre personas, entre ciudadanía asociada y apoyada por sus Instituciones.

Entre la lógica ética y la logística

La Cooperación Internacional se alza como una realidad tangible desde los inicios del siglo XXI, siendo otra plasmación del humanismo internacionalista, surgido en el contexto ilustrado del siglo XVIII y contextualizado al espacio postcolonial del periodo de entre 1947 a 1969.

La suma del factor bienestar como DD.HH. y la perspectiva internacionalista que da la Globalización, hizo que desde finales de la década de los sesenta hasta los ochenta aparecieran colectivos laicos que planteaban trabajos de solidaridad con países del Sur. Durante tiempo, esos trabajos de solidaridad estuvieron únicamente vinculados a las diferentes órdenes religiosas, acompañadas de la evangelización correspondiente, también a los pioneros en investigaciones académicas, muy especialmente desde la historia, la etnografía y la antropología. En nuestro país, la gran mayoría de esos colectivos estuvieron vinculados a propuestas ideológicas progresistas y con un campo de trabajo dirigido a Hispanoamérica. En el resto de países occidentales, las organizaciones tomaron un papel quasi de fundaciones, cooperando con sus países descolonizados.

Ante la escasez en un espacio nacional, durante la Transición, estas iniciativas solidarias acaban pidiendo apoyo y soporte a los ayuntamientos. De nuevo el municipio se convierte en referente y refugio ante la incertidumbre y volatilidad de las problemáticas sociales e institucionales.

En L'Hospitalet siempre fluyen y confluyen, como ágora diversa, desde el último cuarto del siglo XX, movimientos internacionalistas solidarios, con la reconstrucción institucional que supuso la Transición. Esos colectivos cobran un papel activo, sobre todo entorno a la cooperación educativa y humanitaria básica con pueblos centroamericanos y con el eterno conflicto saharaui. En paralelo, los colectivos de las parroquias seguían trabajando en programas humanitarios en África e Hispanoamérica. Barrios como Bellvitge, Can Serra o La Florida articulan grupos de trabajo directo de asistencia con América Latina, que se plasmarían en uno de los primeros hermanamientos municipales en Cataluña, entre los ayuntamientos de L'Hospitalet y Managua. Posteriormente, entre grupos de soporte de Sta. Eulalia, La Florida, Las Planas y Pubilla Casas, surge una de las iniciativas solidaria más afianzada, el apoyo al pueblo saharaui, que se inicia primero con envíos solidarios y se amplia con la acogida anual de niños de los campamentos de personas refugiadas de Tindouf, planificado con las diferentes Dayras (Barrios). También en Collblanch-Torrassa se inician programas sanitarios en África Occidental, mientras los sindicatos locales despliegan programas socio-laborales en el área del Caribe y Mediterráneo. Surgen también colaboraciones intermunicipales con Cuba y soporte humanitario municipalista en el cruel conflicto europeo de Kosovo⁴.

Ese lento avance social e institucional se afianza en la década de los noventa, dónde surgen las plataformas del 0'7%⁵. Muy vinculado al encuentro anual que supone la Festa de la Diversitat, cita constante de todas las ONGs y colectivos interculturales y de cooperación. A partir de 1999 se inicia un programa de charlas denominado “Debats en Llibertat” que iniciaran un marco de sensibilización y educación por el desarrollo en la ciudad de más de diez años⁶, visitando L'Hospitalet personalidades de la talla de Rigoberta Menchu, Vicente Ferrer, Ignacio Ramonet, Sami Nair o JM^a Mendiluce.

Este año 2020 se cumplen 26 años de esas plataformas y 34 de los primeros hermanamientos municipalistas; esos dos hechos reflejan algo fundamental en la trayectoria vital de la cooperación hospitalense, la suma entre tejido asociativo e impulso de la institución municipal, nuestra cooperación es la fusión de ambas.

Es a inicios del nuevo siglo, en el 2000, cuando se marcan dos vías, vivientes aún: la vocación manifiesta de trabajar en una cooperación transformadora y la necesidad de profundizar en la Sensibilización, ambas vías desembocan en un marco administrativo de clara voluntad política, la confección del primer Plan Director de Cooperación Internacional de L'Hospitalet de 2003. También los colectivos solidarios se diversifican, tanto en nuevas zonas de actuación (Asia, África meridional, América Andina) como en habilidades (ingenieros, sanitarios, profesores). Las posteriores décadas inician un trabajo conjunto con el mundo académico, destacadamente con la UB, a la vez que afronta nuevos retos, como la tragedia humanitaria del refugio, los conflictos armados en el Mediterráneo o las hambrunas en países del Sur generadas por las crisis financieras.

La necesidad de que una ciudad como L'Hospitalet coopere se explica en dos líneas: Por un lado, formar parte del espacio municipalista mundial (más amplio incluso que los parámetros de la CGLU). Por otro, acercar apoyos y colaboraciones entre la ciudadanía global, establecer relaciones entre nuestros colectivos y la ciudadanía de esos países, especialmente hacia aquellos con más necesidad de solidaridad (ahora específicamente con una pandemia global). Y, evidentemente, no podemos comenzar un nuevo Plan Director sin realizar una reflexión evidente, la colaboración externa, llamada Cooperación Internacional, implica volver a la cercanía que supusieron los primeros trabajos de solidaridad, pero con la experiencia y los criterios que forman parte de nuestro legado. La Cooperación Internacional de l'Hospitalet se alza como un compromiso ético, como una extensión de la dignidad, por tanto, como una política pública.

Fuentes:

1. "El siglo de la Revolución: Una historia del mundo de 1914 a 2017", Josep Fontana; Ed. Crítica, BCN- 2017.
2. "Historia de la economía", John Kenneth Galbraith; Ed. Ariel, BCN-1998.
3. "Biografía de la Humanidad", José Antonio Marina y Javier Rambaud; Ed. Ariel, 2018-BCN.
4. "20 anys de cooperació, història novel·lada", Juan Tellería, CIDOB, BCN-2007
5. "Volver a pisar las calles", Miquel Carrillo, Ed. Icaria BCN-2020
6. "Conocer el Mediterráneo, una experiencia de cooperación local", Ignasi Oliveres, CIDOB, BCN-2002

PLAN DIRECTOR DE COOPERACIÓN, JUSTICIA SOCIAL Y ODS. COMPROMISO CON LA SALUD, 2020-2023

El contexto global actual, y en concreto, lo que afecta a las cuestiones del desarrollo, plantea dos retos de gran profundidad en el sistema internacional de cooperación para el desarrollo, y que se añaden a los tradicionalmente vinculados a su financiación y su eficacia. Estos son, por un lado, la consecución de la Agenda 2030 para el desarrollo sostenible, y por otro, las consecuencias que se derivan del escenario post-pandémico.

La Agenda 2030 de desarrollo sostenible

Pasado más de un lustro desde la aprobación de los Objetivos de Desarrollo Sostenible (en adelante ODS) en el seno de las Naciones Unidas, hay que seguir reflexionando sobre cuál es el papel de la cooperación para el desarrollo para su consecución.

La llamada Agenda 2030 propone una lectura compleja de los fenómenos del desarrollo y la pobreza. En primer lugar, reclama una aproximación integral donde los 17 ODS se conciben de manera interconectada e indivisible en torno a 5 ejes principales (las 5 Ps): personas, prosperidad, planeta, paz y partenariado. En segundo lugar, corresponibiliza a todos los países e interpela la lógica Norte-Sur, según la cual los países ricos son los productores y facilitadores el desarrollo (principalmente a través de la cooperación para el desarrollo) y los países empobrecidos se convierten en los consumidores de estas recetas y recursos. Frente a ésta, los ODS plantean una lógica universal del desarrollo, donde las responsabilidades sean compartidas, pero a la vez diferenciadas. En tercer lugar, reclama la participación activa de todos los segmentos de la

sociedad y la creación de alianzas entre la amplia pluralidad de actores de desarrollo (Estados, organizaciones internacionales, gobiernos locales, ONGD, movimientos sociales, universidades, empresas, sindicatos, entidades del tercer sector, agentes educativos, etc.). Finalmente, invita a redibujar las tradicionales categorías local y mundial, enfatizando las crecientes interconexiones entre ambas. Efectivamente, los territorios están cada vez más expuestos a fenómenos de naturaleza global (cambio climático, procesos migratorios, desigualdades, cadenas de valor productivas, crisis financieras y económicas, crisis humanitarias, etc.), al tiempo que también contribuyen a su expansión. Consecuentemente, se pone de manifiesto la pertinencia de analizar estos procesos en clave *glocal*.

La Agenda 2030 plantea pues una serie de debates de profunda trascendencia que este Plan Director adopta como marco de referencia:

- El proceso globalizador inserta los territorios y las personas en una estructura de interdependencias a escala mundial, donde estos son a la vez receptores y emisores de fenómenos de alcance global. El carácter transnacional de estas problemáticas requiere la implicación de una multiplicidad de actores (públicos y privados) y, por tanto, de una gobernanza multinivel y multiactor.
- Frente a la idea de que lo local resta subsumido a las lógicas globalizadoras, el primero se reivindica como espacio privilegiado y eficaz para articular procesos sociales que avancen hacia la justicia social y un verdadero desarrollo humano sostenible,

a partir de modelos de organización propios construidos desde la ciudadanía. Los municipios disponen de conocimiento y experiencia para construir soluciones eficaces a problemáticas globales que impactan en el espacio local.

- En consecuencia, la necesaria localización de los ODS interpela a los municipios y gobiernos locales en varios aspectos. Por un lado, los determina a planificar todas sus políticas en clave de desarrollo sostenible. Por otro, a promover la sensibilización y la apropiación por parte de la ciudadanía para transformar hábitos y actitudes que reproducen dinámicas que no están alineadas con estos objetivos de desarrollo. Finalmente, a asumir su responsabilidad como receptor y emisor de estas problemáticas, y, por tanto, a implicarse y participar activamente en los espacios de gobernanza global que, como se ha apuntado antes, debe tener un carácter multinivel.

La asunción de estas derivadas de la nueva agenda internacional tiene consecuencias directas a la hora de orientar la cooperación para el desarrollo impulsada por los gobiernos locales, y en este sentido, así lo quiere asumir el Ayuntamiento de L'Hospitalet en el próximo ciclo de planificación:

- La necesidad de planificar todas las políticas en clave de ODS (a partir de una concepción integral de la agenda), obliga a avanzar en una auténtica **coherencia de políticas para el desarrollo** (en adelante, CdP). En este sentido, la cooperación para el desarrollo, además de constituir una política pública sectorial más de los municipios, debe actuar de palanca para otras políticas públicas se alineen con los compromisos de la Agenda 2030. Efectivamente, la mayor horizontalidad, flexibilidad y proximidad asociada a los municipios, hacen que estos presenten potencialmente una mayor capacidad para transversalizar los objetivos de esta política en el conjunto de las políticas municipales y favorecer el establecimiento de sinergias.
- La política de cooperación para el desarrollo debe otorgar una gran centralidad a la **educación para una ciudadanía global**. La proximidad de los gobiernos locales en la población permite incidir de manera más directa en los ejes que configuran una educación transformadora: conocimiento, concienciación crítica, incidencia y movilización para una ciudadanía global. Por todo ello, el ámbito municipal se convierte en un espacio privilegiado para impulsar este tipo de actuaciones.
- También desde la cooperación para el desarrollo hay que promover el compromiso de los gobiernos locales para implicarse

en los espacios de gobernanza mundial de los bienes públicos globales, especialmente a través de su **participación activa en las redes internacionales de ciudades y autoridades locales**.

Con la voluntad de comprometer el conjunto de la comunidad internacional, organizaciones como las Naciones Unidas o la Unión Europea han ido abriendo sus espacios de decisión sobre la orientación de sus políticas a los actores públicos descentralizados. Se considera que los desafíos globales requieren una adaptación a las características y circunstancias específicas de cada territorio. La localización de los ODS se convierte en una condición indispensable para el logro de la Agenda 2030, como muestra la inclusión del Objetivo 11 sobre Ciudades y Comunidades Sostenibles, y el reconocimiento de la necesidad de hacer partícipes a los gobiernos locales como actores clave en la gobernanza global se reforzó en 2016 en la 3ª Conferencia de ONU-Hábitat, donde se aprobó la Nueva Agenda Urbana (Naciones Unidas, 2017).

El firme compromiso del Ayuntamiento de L'Hospitalet por alinearse con la Agenda 2030 no quita que también se aproxime a ella con una perspectiva crítica y complementaria. Desde el marco analítico de la justicia social global se pretende superar algunas de las limitaciones que presentan los ODS, como el débil tratamiento que se hace de los derechos humanos, la escasa incorporación de la visión feminista, la poca atención a cuestiones clave como las migraciones o la cultura, y otros que tienen que ver con la compatibilidad de los modelos de producción y consumo dominantes con la sostenibilidad de la vida. En este sentido, se pretende situar en el centro la universalidad de los derechos humanos y la corresponsabilidad de todas y todos para garantizarla, que interpela el determinismo de las estrategias de desarrollo basadas en el esquema

clásico Norte-Sur, al tiempo que propone la transformación de las relaciones de poder que generan desigualdades (de todo tipo).

El mundo después de la pandemia

El contexto generado a raíz de la pandemia mundial plantea la necesidad de repensar el modelo de relaciones sociales y con la naturaleza. Es necesario un nuevo contrato social que apueste firmemente por un equilibrio sostenible, que sitúe la vida y el cuidado de las personas en el centro de la acción, que avance hacia una auténtica seguridad humana, y que promueva sociedades inclusivas. En este cometido, la solidaridad y la cooperación para el desarrollo, con un enfoque de derechos humanos, toma una nueva centralidad, y en concreto, la cooperación descentralizada impulsada por los gobiernos locales.

Más allá del sufrimiento en términos de vidas humanas y actividad económica, la crisis de la COVID 19, por un lado, ha puesto de manifiesto dos inercias consustanciales al sistema (la vulnerabilidad y las interdependencias crecientes), y por otro, ha hecho (re)emerger una serie de debates de profundidad. Efectivamente, elementos como la relocalización, la democracia participativa e inclusiva, el fortalecimiento de los servicios públicos, la articulación público-social en ámbitos como la salud, la educación o la dependencia, o la transición irreversible hacia hábitos y conductas sostenibles sitúan la acción de los gobiernos municipales en el núcleo. Las dinámicas y cadenas de proximidad toman un renovado valor para diseñar estrategias, no sólo de salida, sino incluso de una nueva y deseada normalidad en todos estos ámbitos. El conocimiento del espacio local y la capacidad de promover la participación ciudadana y la creación de consensos entre diferentes actores refuerzan la centralidad que deben tener las ciudades y los municipios en la gestión de lo común y en la promoción de la justicia social.

La traslación de este contexto a la política pública de cooperación y al apoyo a las acciones de solidaridad internacional por parte del Ayuntamiento de L'Hospitalet se hace insoslayable en el nuevo ciclo de planificación. Como se despliega más adelante, esta voluntad y compromiso por incorporar el nuevo escenario post-pandémico se materializa en tres elementos principales:

- en el enfoque de la política, renovando la apuesta por la justicia social global como guía orientadora de la acción de cooperación internacional y sensibilización;
- en las prioridades temáticas, enfatizando el fortalecimiento de las capacidades institucionales locales y de las organizaciones

sociales en la provisión de bienes y servicios públicos, como la salud o la educación; promoviendo el pleno ejercicio de los derechos humanos de las poblaciones con las que se coopera, incorporando los derechos civiles, políticos, económicos, sociales y culturales; y dando mayor centralidad a la educación transformadora para una ciudadanía global;

- en las modalidades de intervención, combinando el apoyo a los proyectos de las ONGD y favoreciendo la participación de otros actores de cooperación de la ciudad (sobre todo de los agentes educadores), con una exploración más decidida por la cooperación directa de las diferentes unidades del gobierno de la ciudad (junto con otras administraciones públicas municipales y supramunicipales) como mecanismo más eficaz para fortalecer las capacidades técnicas y la democracia local de los territorios socios.

ENFOQUE, VALORES Y PRINCIPIOS

1. Enfoque

La política de cooperación internacional que quiere impulsar L'Hospitalet se orienta a la promoción de la **justicia social global**, que avance hacia un nuevo contrato social global y que atienda a las causas que generan injusticias a partir de un enfoque de derechos humanos, en todas sus dimensiones (económica, de género y ambiental). Para alcanzar este objetivo, el Plan toma como referencia dos marcos de acción complementarios y que se retroalimentan. Por un lado, **la Agenda 2030 y los objetivos de desarrollo sostenible** de las Naciones Unidas, consecuente con una aproximación holística, inclusiva y global a dicha agenda. Por otro, **el enfoque basado en los derechos humanos**, en la búsqueda de la plena garantía del ejercicio de los derechos humanos incluyendo los Derechos Económicos, Sociales y Culturales (DESC), que otorga una especial atención a los colectivos que sufren una mayor exclusión y discriminación, poniendo énfasis en sus causas.

El objetivo de la política de cooperación para la justicia social global es pues el de avanzar hacia un mundo más justo, equitativo, sostenible y en paz.

2. Valores y principios

Los **valores** que impregnan y transversalizar toda la política de cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet son coherentes con la Ley catalana de cooperación al desarrollo (Ley 26/2001, de 31 de diciembre), la Ley española de cooperación internacional para el desarrollo (Ley 23/1998, de 7 de julio) y el Nuevo Consenso Europeo de desarrollo (Declaración conjunta del Consejo Europeo, la Comisión Europea y el Parlamento Europeo, del 7 de junio de 2017(DOUE 30 de junio del 2017). Estos son:

- El fomento y protección de los derechos humanos individuales y colectivos.
- La promoción de la equidad de género.
- La promoción de la sostenibilidad en todas sus dimensiones.
- El fomento de la cultura de paz.
- La promoción de una ciudadanía crítica y global.

Los **principios** que ordenan la política de cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet, también coherentes con la Ley catalana de cooperación, son:

- La participación activa de la ciudadanía a través de las organizaciones sociales y el conjunto de actores de cooperación.
- Visión municipalista.
- La transparencia y la rendición de cuentas a la ciudadanía, tanto de L'Hospitalet como de los pueblos con los que se coopera.
- Coherencia de políticas para la justicia social global.
- Armonización y concertación con los actores de cooperación y alineación con los principios de la agenda internacional de eficacia del desarrollo.

OBJETIVOS

1. Líneas estratégicas de acción

El presente Plan Director propone desplegar la política de cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet a través de tres líneas estratégicas, que necesariamente deben abordarse de manera integral:

- **Justicia con el Sur global:** la acción de cooperación se orientará principalmente al fortalecimiento de las capacidades de los

actores del Sur Global, públicos y de la sociedad civil, para promover el desarrollo y revertir las causas que generan injusticia social. En especial, se centrará la acción en la promoción de los derechos civiles y los DESC (ver punto 2).

- **Educación y sensibilización para la justicia social global:** se quieren aprovechar las potencialidades que tiene el espacio local, como administración más cercana a la ciudadanía, para promover valores como la justicia, la paz, los derechos humanos, la igualdad, la solidaridad, la diversidad o el respeto, entre otros.
- **Acción humanitaria y de emergencia:** dados los recursos de los que dispone L'Hospitalet, esta línea necesariamente tendrá un menor peso relativo en comparación a las otras dos. Irá dirigida a empoderar a los actores para la prevención, resiliencia y protección de las poblaciones afectadas por crisis humanitarias y de emergencia de origen humano o natural, enfatizando la concienciación e incidencia sobre las causas que las originan.

2. Objetivos temáticos

El presente Plan quiere capitalizar los aprendizajes alcanzados por el conjunto de actores de cooperación de la ciudad a lo largo de todos estos años para hacer frente a los desafíos que plantean los elementos contextuales mencionados anteriormente: el alineamiento crítico con la Agenda 2030 y las nuevas necesidades que derivan del escenario post-pandémico. Como consecuencia, si bien se propone seguir dando continuidad a los sectores de intervención que tradicionalmente han articulado las acciones de cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet, se pondrá un mayor acento en aquellas líneas enfocadas a fortalecer las capacidades de los agentes locales en la provisión democrática de bienes públicos (o con vocación pública) en ámbitos como la salud, la educación o la dependencia, y las que directamente empoderen y refuerzan las posibilidades de resiliencia de las poblaciones ante procesos como el cambio climático, la inseguridad alimentaria, los fanatismos y el extremismo violento, la precarización de la vida, la homofobia, o las crecientes desigualdades de todo tipo.

En concreto, las prioridades temáticas serán las siguientes:

- Promover la garantía de los derechos civiles y las sociedades democráticas:
  - Fortalecimiento institucional y de las políticas públicas, especialmente del nivel municipal.

- Promoción de los espacios de participación ciudadana en la planificación de las políticas públicas.
  - Apoyo a los colectivos que sufren violaciones de los derechos humanos.
  - Fomento de la protección y garantía de los derechos de las niñas y los niños.
- Promover la garantía de los derechos económicos, sociales y culturales:
    - Fortalecimiento del tejido productivo local.
    - Promoción del empleo digno y la protección de los derechos laborales.
    - Promoción del empoderamiento económico de las mujeres.
    - Fomento del cooperativismo y la economía social y solidaria.
    - Promoción y potenciación del acceso universal de las personas a servicios públicos de calidad, sobre todo en los ámbitos educativo y de salud.
- Promover la justicia ambiental y climática:
    - Promoción de las políticas y actuaciones ciudadanas dirigidas a reducir la huella ambiental
    - Fortalecimiento de las capacidades de las comunidades para favorecer la conservación de la biodiversidad y hacer frente al cambio climático.

3. Prioridades geográficas

El Plan Director define las prioridades geográficas con una lógica flexible, con la voluntad de ser sensible a la creciente globalidad de los fenómenos y a la tradición y capacidades de la cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet.

En consecuencia, se plantea continuar dando una atención preferente a las siguientes regiones:

- África Occidental
- El Sahel
- América Central y el Caribe
- Mediterráneo y Norte de África

Países

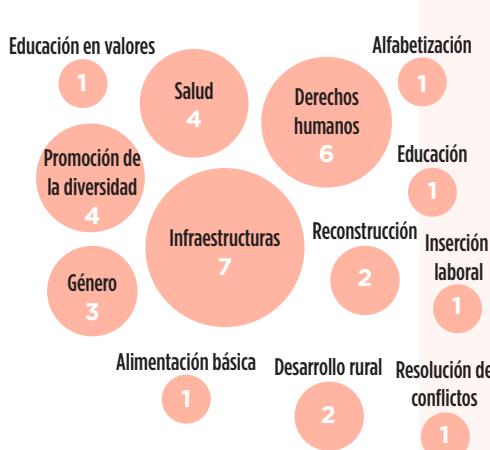
2016

Ámbito

2017

LAS MODALIDADES E INSTRUMENTOS DE INTERVENCIÓN

1. Modalidades de cooperación

El Plan Director identifica **dos modalidades** principales de actuación:

- **Cooperación a iniciativa de otros actores:** las ONGD integradas ahora en el Consejo de Ciudad de L'Hospitalet y con arraigo en el municipio tendrán un rol principal en la implementación de la política de cooperación para la justicia social global. Asimismo, se potenciará la participación activa de otros actores, tales como: los centros educativos, las universidades, las entidades formadas por personas migradas, las entidades juveniles, las asociaciones deportivas, las entidades ecologistas, las organizaciones de mujeres, las asociaciones del ámbito cultural, el mundo empresarial, las organizaciones sindicales, y las entidades y cooperativas de la economía social y solidaria.
- **Cooperación directa:** el Ayuntamiento de L'Hospitalet explorará la vinculación de las diferentes concejalías y unidades del consistorio en actuaciones de cooperación para la justicia social global, principalmente a través de acciones de cooperación técnica en plataformas de acción en red con otros ayuntamientos e instituciones supramunicipales (como la Diputación de Barcelona o del Área Metropolitana de Barcelona), como en el ámbito de la educación para la justicia social global y la coherencia de políticas.

2. Instrumentos de cooperación

En cuanto los **instrumentos**, fundamentalmente se proponen los dos siguientes:

- **Proyectos de cooperación y educación para la justicia social global:** principalmente a través de una convocatoria de subvenciones a entidades.
- **Cooperación técnica:** asistencia técnica para desarrollar la cooperación directa, directa o conjuntamente con otras administraciones municipales y supramunicipales.

INSTITUCIONALIDAD Y ESPACIOS DE RELACIÓN CON LOS ACTORES

1. Dentro del propio consistorio

Durante el período de vigencia del próximo ejercicio de planificación de la política de cooperación para la justicia social global, el Ayuntamiento de L'Hospitalet reforzará sus capacidades institucionales. En concreto, trabajará para transformar el actual Programa de Cooperación y Solidaridad en un Departamento de Cooperación para la Justicia Social Global dotado de los recursos adecuados para gestionar e impulsar de manera eficaz el alcance de las acciones propuestas en el Plan Director.

2. Con otras administraciones públicas

El Ayuntamiento de L'Hospitalet continuará explorando de manera activa el trabajo en red con otros agentes públicos a nivel municipal y supramunicipal del sistema catalán de cooperación para desarrollar, con una lógica de complementariedad, su política en este ámbito.

Concretamente, con la **Diputación de Barcelona** se propone seguir accediendo a los recursos y servicios que ésta pone a disposición de los municipios en materia de acciones de sensibilización y educación para el desarrollo. Asimismo, explorará la posibilidad de acceder a recursos para dar apoyo a proyectos de cooperación directa e, incluso, para unirse a redes de cooperación entre varios municipios.

En cuanto al **Fons Català de Cooperació al Desenvolupament**, se trabajará para optimizar el carácter estratégico de la relación con L'Hospitalet, sobre todo en lo referente a la canalización y gestión de iniciativas locales para dar respuesta a situaciones de emergencia humanitaria, y eventualmente, el seguimiento de proyectos de cooperación en los países de intervención y con presencia del Fons.

En cuanto a la **Generalitat de Catalunya**, y en línea con el Plan Director de Cooperación de Cooperación al Desarrollo 2019-2022 del Gobierno de Cataluña, se emplearán esfuerzos en el seno de la Comisión de Coordinación con los Entes Locales para seguir generando conocimiento y fortalecer las capacidades de la cooperación municipal en ámbitos como la identificación y divulgación de buenas prácticas, la generación y sistematización de datos, la simplificación administrativa y la coordinación de calendarios de convocatorias, o incluso la identificación de actuaciones conjuntas de cooperación para el desarrollo con vocación municipalista.

Por otra parte, el Ayuntamiento estudiará la posibilidad de articular acciones concertadas con la **Red de Alcaldes y Alcaldesas por la Paz de Cataluña** en el ámbito de la sensibilización y educación para la justicia social global en el seno de la red.

Finalmente, consistente con la voluntad expresada anteriormente de promover la participación de los gobiernos locales en la gobernanza de los bienes públicos globales, el Ayuntamiento de L'Hospitalet explorará la manera de colaborar más activamente en redes y programas estatales e internacionales de autoridades locales como la Federación Española de Municipios y Provincias, Ciudades y Gobiernos Locales Unidos, o el programa City-to-City de Naciones Unidas, entre otros.

3. Con los actores de la ciudad

Se reforzarán los espacios de relación y concertación con las entidades de cooperación y solidaridad miembros del Consejo de Ciudad, fortaleciendo sus capacidades como agentes clave en la definición y desarrollo de la política de cooperación para la justicia social global de L'Hospitalet. En este sentido, desde la unidad responsable de esta área en el seno del consistorio se trabajará para definir vías de interlocución bilateral más específicas con estos agentes que permitan recoger mejor su voz y favorezcan, aún más, su implicación.

Del mismo modo, se emplearán esfuerzos para implicar de forma activa en el resto de actores de la ciudad para buscar sinergias y alcanzar de manera más eficaz los objetivos del Plan Director.

PLANIFICACIÓN, SEGUIMIENTO Y EVALUACIÓN

El Ayuntamiento de L'Hospitalet concibe la globalidad del ciclo de la política pública de cooperación para la justicia social global y la retroalimentación que se da entre las fases de planificación, seguimiento y evaluación. Las dos últimas contribuyen a generar conocimiento e identifican aprendizajes para la mejora de los resultados, que a la vez alimentan los ciclos de planificación posteriores.

En consecuencia, durante el próximo periodo de planificación, se llevarán a cabo las siguientes acciones:

- Se mantendrá la **planificación operativa anual** por parte de la unidad responsable de impulsar la política de cooperación para la justicia social global al consistorio. Esta acción implicará definir los compromisos y actuaciones del Ayuntamiento para el ejercicio correspondiente.
- Con voluntad de dar respuesta al principio de transparencia y rendición de cuentas, anualmente se continuará elaborando una **memoria de seguimiento** de las acciones realizadas en materia justicia social global, además de una memoria específica para las actuaciones de sensibilización y educación.
- A final de la vigencia del presente Plan, se realizará un **ejercicio final de evaluación** sobre el conjunto de las actuaciones impulsadas en el ámbito de cooperación para la justicia social global por parte del Ayuntamiento.

Finalmente, se promoverá en los espacios de colaboración con el resto de Administraciones Públicas catalanas una iniciativa para establecer **mecanismos efectivos y eficientes de seguimiento conjunto** de las acciones de cooperación que se impulsan los países del Sur global.

COMUNICACIÓN

El Ayuntamiento de L'Hospitalet concibe la comunicación como un instrumento de transparencia y rendición de cuentas a la ciudadanía, al tiempo que también como una herramienta potente y efectiva de sensibilización y educación para la justicia social global. Efectivamente, ésta puede contribuir de manera decisiva a transformar visiones y hábitos de la ciudadanía para promoverla.

Para alcanzar este objetivo, el consistorio cuenta con diversos mecanismos de comunicación institucionales, tales como las notas de prensa, el sitio web oficial, las redes sociales, etc., y también de los medios de comunicación públicos del municipio (televisión y radio). En el caso concreto del sitio web municipal (<http://www.cooperaciolh.cat/>), éste tiene la voluntad de convertirse a la vez en un espacio de encuentro al servicio de las entidades de la ciudad para compartir y publicitar eventos, actividades y acciones de cooperación para la justicia social que éstas realicen.

En concreto, se promoverá la presencia de los valores, objetivos y actuaciones de la cooperación para la justicia social global en estos medios, así como también en la cartelera municipal en la calle. Asimismo, se fomentará la inclusión de temáticas relativas a este ámbito en las encuestas de opinión a la ciudadanía que impulse el Ayuntamiento. Finalmente, se realizarán esfuerzos para revisar e innovar los contenidos y formatos que permitan llegar a nuevos públicos, tradicionalmente alejados de estas temáticas.

PRESUPUESTO

El Ayuntamiento de L'Hospitalet se propone avanzar gradualmente en el logro de los compromisos internacionales de asignación presupuestaria para el apoyo a acciones de cooperación para la justicia social global.

Asimismo, dedicará esfuerzos a complementar este presupuesto con otros recursos externos provenientes, principalmente, de instituciones supramunicipales, como la Diputación de Barcelona.

ASPECTOS DE LA LEGISLACIÓN VIGENTE, BASES NORMATIVAS

El origen de la política española de cooperación para el desarrollo tiene su base legal en la declaración contenida en el preámbulo de la Constitución de 1978, donde la nación española proclama su voluntad de colaborar en el fortalecimiento de unas relaciones pacíficas y de cooperación eficaz entre todos los pueblos de la Tierra.

Por su parte, el artículo 51 del *Estatut d'Autonomia de Catalunya* establece la obligación de promover la paz y el desarrollo de los pueblos mediante las correspondientes acciones y políticas de cooperación.

La política de cooperación internacional para el desarrollo constituye un aspecto fundamental de la acción exterior de los estados democráticos en relación a aquellos países que no han alcanzado el mismo nivel de desarrollo. Está basada en una concepción interdependiente y solidaria de la sociedad internacional y las relaciones que en ella se desarrollan.

La Ley 2/2014, de 25 de marzo, de acción y servicio exterior del estado regula en el capítulo I de su Título los sujetos de la acción exterior del estado previendo como tales a las Comunidades Autónomas i a las Entidades locales en su artículo 5. El artículo 11 de esta norma delimita las actividades que pueden realizar los entes locales en el exterior, las cuales han de respetar los principios establecidos en los artículos 2 y 3. Igualmente, se establece que las entidades que integran la Administración Local restan sujetas a los instrumentos de planificación de la acción exterior que determina sus Comunidades Autónomas.

La Ley 23/1998, de 7 de julio, de cooperación internacional para el desarrollo articula en un único texto el conjunto de medidas e instrumentos que configuran nuestra política de cooperación al desarrollo. En el artículo 20 se contempla la cooperación realizada desde las Comunidades Autónomas y Entidades locales como expresión solidaria de sus respectivas sociedades, inspirándose en los principios, objetivos y prioridades de este sujeto normativo, y basándose en los principios de autonomía presupuestaria y autorresponsabilidad en su desarrollo y ejecución.

En este sentido, el *Parlament de Catalunya* aprobó la Ley 26/2001, de 31 de diciembre, de cooperación donde se establecen los valores, las finalidades y los principios rectores de las actuaciones de cooperación impulsadas por los entes locales y por gobierno autonómico que deben informar la redacción del Plan director de cooperación al desarrollo, que es la principal expresión técnica de la política de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo, así como la programación y planificación de la actividad de los entes locales en esta materia, muestra de los cuales es el presente Plan Director de Cooperación del Ayuntamiento de L'Hospitalet.

PRESENTATION

Master Plan for Cooperation, Social Justice and SDG, Commitment to Health 2020-2023

For years, our city has been at the forefront of municipal Internation Cooperation, in a work where it has always highlighted the joint work with entities and NGOs. A clear basis for this has been the successive Master Plans approved and deployed in each mandate. But the Plan that we present here is not just another one. On this occasion we have wanted to expand and be more ambitious, to raise the ODS and sustainable development, but also to talk about social justice.

Our management area has the profound principle of adding opinions and criterias, which are the bases of Citizen Participation, a space of municipal responsibility. Therefore I would like to thank and congratulate all the people and entities that have actively participated in this joint work, without them we would not have this document. Very especially in the collaborations of the academic world, which we believe have been decisive and keys in this conception. And the mentions are not only a formal thank you, but a very special appreciation, a great commitment, in complicated moments for our society, to fight the COVID-19 Pandemic.

This text speaks of values and principles, of human rights and gender equity, but also of their translation into concrete actions, such as the rights of the children, the strengthening of the local productive fabric, the empowerment of women and cooperativism, education for especially health and the fight against pandemics. Our “**Master Plan for Cooperation, Social Justice and ODS. Commitment to Health. 2020-2023**”, is deployed in time and has a clear transversal will. It also implies a firm political criterion to continue working in our city for Cooperation, for cooperation, for awareness raising visión for the municipalities, which is not only something charitable and punctual but a real public policy.

Mª Angeles Sariñena Hidalgo

PREAMBLE

Any work from an international perspective needs a brief geo-historical framework, especially in the contemporary world, where the influences of recent times have shaped and conditioned our social reality. Therefore, to speak of the present time is also to go back to the brief and intense 20th century: the threats to the established order, the revolutions¹, which strongly sculpt the becoming, the confrontation between the totalitarianism and the liberalism of Market, the bipolarity of the Cold War, and the later political evolution towards a more social State, since from 1945 to 1975 the highest levels of social justice known in the history of humanity until the moment are registered (mainly in the North...). This last paradigm of lights and shadows, of glories, technological and artistic supassings, also of meanness and horrors would bring two words that would become emblematic: Welfare State and Human Rights. Two late and essential fruits that articulated a new vision of the world.

Later, it was Amartya Sen who first created the HDI, the human development index, in 1990, to measure not only economic balances, but also key and humanist elements such as health, education and people's economic situation. All this in a scenario outlined by some theorists, who defined it as a world-system and which the economic networks renamed Globalization².

Already, in this new paradigm, the initial years of the 21st century are a dramatic echo of the 1990s: consolidation of economic models, terrorist rifts, greater globalization of international markets, dismemberment of countries with state-run economies, the search for hydrocarbons through allegedly "low-intensity" military conflicts, variations in leadership and a feeling that, despite the pertinent financial "mini-crisis", the economy was still functioning, a consciousness naively based on optimism.

A scenario that continues without interruption until 2008, where the decade of uncertainty begins. Before the conflicts of global terrorism, on September 11, foreshadowed the complex knots of human history, the capitalism tedium of Fukuyama was already being broken by the disaster of Fukuyama... This economic chaos of 2008 has been called in many ways, Great Recession, Great Crack, however the reality is that an economic system is being called into question. The very porosity of the system led to a financial vacuum in all social strata³.

These monetary upheavals make globalization a constant in all events and occurrences, the inevitable interlocution of zones, territories and

economic flows is imposed not so much of the dialogue between people. It is here where Cooperation becomes a space of relationship, of solidarity, but also of knowledge, of humanist globalization. Cooperation becomes the space of relationship between people, between citizens associated and supported by their institutions.

Between ethical logic and logistics

International Cooperation has been a tangible reality since the beginning of the 21st century, being another expression of internationalist humanism, which emerged in the enlightened context of the 18th century and was contextualized to the post colonial space of the period between 1947 and 1969.

The sum of the welfare factor as human rights and the internationalist perspective given by Globalization, made that at the end of the sixties and eighties appeared lay groups that proposed Works of solidarity with countries of the South. During time these works of solidarity were only linked to the different religious orders, accompanied by the corresponding evangelization, also to the pioneers in academic research, very especially from history, ethnography and anthropology. In our country, the great majority of these collectives were linked to progressive ideological proposals and with a field of work directed at Latin America, in the rest of the Western countries the organizations took on a quasi-foundational role, cooperating with their decolonized countries.

Given the shortage in a national space, during the transition, these solidarity initiatives end up asking for support and assistance from the municipalities. Once again, the municipality became a reference and refuge in the face of the uncertainty and volatility of social and institutional problems.

In L'Hospitalet, internationalists solidarity movements have always flowed and converge, as a diverse agora, since the last quarter of the 20th century, with the institutional reconstruction brought about by the Transition. These groups take an active role, especially around the basis educational and humanitarian cooperation with Central American people, and with the eternal Saharan conflict. At the same time, the parish groups continued to work on humanitarian programs in Africa and Latin America. Neighbourhoods such as Bellvitge, Can Serra or La Florida articulate direct assistance work groups with Latin America, which would become one of the firsts municipal twinnings in Catalonia, between the city councils of L'Hospitalet and Managua. Later, between support groups of Sta. Eulalia, La Florida, Las Planas and Pubillas Casas, one of the most consolidated solidarity initiatives arises, the support to the Saharawi people, which begins first with solidarity shipments and is extended with the annual reception of children from the refugee camps of Tinduf, planned with the different Dayras (neighborhoods). Also in Collblanch-Torrassa, health programs are initiated in West Africa, while local unions deploy socio-labour programs in the Caribbean and Mediterranean area. Inter-municipal collaborations with Cuba and humanitarian support for municipalities in the cruel European conflict in Kosovo also emerged⁴.

This slow social and institutional progress was consolidated in the nineties, when the 0,7% platforms emerged⁵. It is closely linked to the annual meeting of the "Festa de la Diversitat", which is a constant gathering of all the NGOs and intercultural and cooperation groups. Since 1999, a program of talks, called "Debats en Llibertat" began to raise awareness and education for development in the city of more than ten years⁶, visiting LH personalities such as Rigoberta Menchu, Vicente Ferrer, Ignacio Ramonet, Sami Nair or JM^a Mendiluce.

This year 2020 is the 26th anniversary of these platforms and 34 of the first municipal twinnings; these two facts reflect a fundamental fact in the vital trajectory of hospital cooperation, the sum of the municipal institution, our cooperation is the fusion of both.

It is at the beginning of the new century, in 2000 when two routes are marked, still in force: The clear vocation to work in a transformative cooperation and the need to deepen awareness, both routes evoke in an administrative framework of clear political will, the preparation of the first Master Plan for International Cooperation of L'Hospitalet 2003. The solidarity groups are also diversifying, both in new areas of action,

Asia, Southern Africa, Andean America, and in skills, engineers, health, teachers. The following decades saw the beginning of joint work with the academic world, particularly with the UB, while at the same time it faced new challenges, such as the humanitarian tragedy of the refugee camps, the armed conflicts in the Mediterranean and the famines in southern countries caused by the financial crises.

The need for a city like L'Hospitalet to cooperate is explained in two lines, on the one hand be part of the global municipalist space (even broader than the parameters of the UCLG), on the other, bring support and collaboration between global citizens of these countries, especially those in greatest need of solidarity (now specifically with a global pandemic). And, obviously, we cannot start a new Master Plan without making and evident reflection, the external collaboration, called International Cooperation, implies to return to the closeness that the first cooperation Works meant, but with the experience and the criteria that are part of our legacy. International Cooperation stands as an ethical commitment, as an extension of dignity, therefore as a public policy.

Sources:

1. "El siglo de la Revolución: Una historia del mundo de 1914 a 2017", Josep Fontana; Ed. Crítica, BCN- 2017.
2. "Historia de la economía", John Kenneth Galbraith; Ed. Ariel, BCN-1998.
3. "Biografía de la Humanidad", José Antonio Marina y Javier Rambaud; Ed. Ariel, 2018-BCN.
4. "20 anys de cooperació, història novel·lada", Juan Tellería, CIDOB, BCN-2007
5. "Volver a pisar las calles", Miquel Carrillo, Ed. Icaria BCN-2020
6. "Conocer el Mediterráneo, una experiencia de cooperación local", Ignasi Oliveres, CIDOB, BCN-2002

MASTER PLAN FOR COOPERATION, SOCIAL JUSTICE AND SDG.

COMMITMENT TO HEALTH, 2020-2023

In the actual global context, and especially, what mostly affects to the issues about development, it suggests two challenges in great depth on the cooperation's international system for the development, and are added to the traditionally related to their finaciation and their eficiency. These are, on one side, the effects on Agenda 2030 for the sustainable development , and on the other side, the results that are derived from post-pandemic evironment.

The Agenda 2030 of sustainable development

Spending more tan five years after the approval of the Sustainable Devlopment Objectives (henceforth SDG) within the United Nations, we now need to pusue our reflections upon what is the cooperation's role to achieve development.

The Agenda 2030 presents a complex interpretation of the development and poverty phenomena. In the first place, calls for a more comprehensive approach where the 17 SDG are conceived in a interconnected and indivisible manner around the 5 main lines (the 5 P's): people, prosperity, planet, peace and partnership. In the second place, demands collective responsibilities to all the countries and makes calls on the North-South logic, according to which the richest countries are the productors and facilitators to the development (mainly through the cooperation for the development) and the poor countries are becoming the consumers to these formula and resources. In front of it, the SDG approached an

universical logic for development, where the responsibilities are shared, but differentiated. In the third place, it claims direct participation of all society segments and building parternships among the plurality of development actors (Nations, international organizations, local governments, NGO, social movements, universities, companies, syndicates, third sector entities, education agents, etcetera). Finally, asks to realign the traditional local ang global categories emphasizing the increased measures between both sides. Effectively, the territories are increasingly more exposed to phenomena og global nature (climate change, immigration proceedings, inequalities, productive value chains, financial and economical crisis, humanitarian crisis, etcetera), as well as also contribute to an expansion. Consequently witnessed the relevance to analyse this process in global core.

The Agenda 2030 propound a series of debates the significance transcendence that this Master Plan adopts as a reference framework:

- The globalization process inserts the areas and people in a interdependent structure at world level, where this are at once receivers and issuers of phenomena from around the world. Tha transnational carácter of this problema áreas require the implication of a multiplicity of actors (publics and privates), and in other words, of multilevel and multi-actor governance.
- In front of the idea that the local have been subsumed to the coherent globalistic logics, the firsts claims as a privileged

and effective space to coordinate social procedures moving forward to social justice and to a genuine sustainable human development, as of own built models of organization from citizens. The municipalities have already the knowledge and experience to built effective solutions to global problems that impact to the local space.

- Consequentially, the necessary SDG's location calls out the municipalities and local governments in many ways. On one side, are determined to plan all of its policies in terms of sustainable development. On the other side, to promote the sensibilization and the appropriation from the community in order to transform habits and attitudes that reproduce dynamics that are not in line with this development objectives. Finally, take the blame as a receiver and a sender from these issues, and, therefore, to get involved and take part actively in global governance spaces that, as noted earlier must have a multilevel nature.

The assumption from these derived from the new international agenda have direct consequences at the moment to guide the cooperation for the development promoted by local governments, and in this sense, that is what the Hospitalet town hall wants to assume on the next planning season:

- The necessity to plan all the politics in terms of SDG (as of an overall conception from the agenda), enforce to move forward

to a genuine **policy coherence for development**. Accordingly, development's cooperation, in addition to constituting another sectorial public policy on the municipalities, this must be used as a lever for other public policies to line up with the Agenda 2030 commitments. Effectively, the greater horizontality, adaptability and proximity associated to the municipalities, they make these potentially have a greater ability of mainstreaming the objectives from this policy as a whole municipal policies and encourage synergies establishments.

- The development policy for development needs to ensure a **education centrality for a global citizenship**. The proximity of the local governments on a population allows to have a direct impact on the areas that make up a transformative education: knowledge, critical awareness, incidence and mobilization for a global citizenship. For all that, the municipal sector turns into a special place to promote these kinds of activities.
- From development cooperation should be promoted the commitment from local governments to be involved in global governance spaces of global public goods, especially through **active engagement in the international networks of cities and local authorities**. With the desire to commit the ensemble of the international community, organizations like The United Nations or The European Union have progressively opened up their decision-making spaces of orientation debates on new policies to the decentralised public authorities. The global challenges ahead requires an adaptation of the specific characteristics and circumstances of each territory. The location of the SDG becomes an imprescindible condition for the achievement of the Agenda 2030, as the inclusion of the 11 objective about Cities and Sustainable Communities, and the recognition of the necessity to involve the local governments as key actors on global governance, on 2016 was reinforced on the 3th Conference UN-Habitat where was approved the New Urban Agenda (United Nations, 2017).

The strong commitment from the city council of l'Hospitalet to align with the Agenda 2030 doesn't mean that also comes close with it with a critical and complementary perspective. From the analytical framework of global social justice it pretends to overcome a certain constraints that presents the SDG, included the weak approach of human rights, the limited integration of the feminist visión, the Little focuss on key issues as migration or culture, and others that have to do with patterns of production and prevailing consumption with life's sustainability. Accordingly, it is intended to place at the center the universablity of

human rights and the co-responsability of everyone to ensure it, it apprehends the determinism of the development strategies founded on the classic scheme North-South, at the same time that suggests the transformation of power relations which generate inequalities (of all kinds).

The world after the pandemic

The context created as a result of the global pandemic suggests the need to rethink the model of human relations and with the nature. A new social contract that focuses on providing sustainable balance is needed, that leads life and people's care in the center of the action, to push it towards human security, and promotes inclusive societies. In this task, solidarity and cooperation for the development, with a focus on human rights, takes a new centrality, and in particular, the decentralised cooperation promoted by local governments.

Beyond the suffering on human terms and economic activity, the COVID-19 crisis, on one side, has revealed two specific inertia of the system (the vulnerability and increasing inter-dependence), and on the other side, has re-emerged a series of depth debates. Effectively, items as the relocation, participatory and inclusive democracy, the strengthening of public services, the public and social articulation in the health areas, the education or dependency, the irreversible transition to sustainable behaviours position the local governments action at the core. The closeness dynamics and networks reach a renovated value to strategy

designs, not only outgoing, even of a new and desired normality in all directions. The knowledge of the local space and the ability to promote citizen participation and consensus-building between the different actors reinforce the centrality that cities and municipalities must have in common management and the promotion of social justice.

The translation of these context to the public policy of cooperation and the support of the international solidarity actions from l'Hospitalet's council it becomes inevitable in the new planning cycle. As it will be deployed, these willingness and commitment to integrate the new post-pandemic scenario takes the form on three main elements:

- In the focus of policy, renewing its trust on global social justice as a guideline for the international cooperation assistance and awareness;
- Within the thematic priorities, emphasizing the strengthening of the capacities of local institutions and social organizations on the provision of public goods, as health or education; promoting the full realization of all human rights from the population in which we cooperate, incorporating civil, politic, economic, social and cultural rights; and giving greater centrality to a trasformative education for a global citizenship;
- In the modalities for intervention combining the support of projects to NGOs by enhancing the participation of other cooperation actors of the city (especially to educators), with a exploration to direct cooperation of the different government units of the city (beside other municipal and supra-municipal public administrations) as a more effective mechanism to enhace the technical capabilities and the local democracy of associated territories.

FOCUS, VALUES AND PRINCIPLES

1. Focus

The international cooperation policy that L'Hospitalet wants to promote is aimed at the promotion of **golbal justice**, moving towards a new social contract and to adress the causes that generate injustices from

a focus on human rights, in all its dimensions (economic, gender and environmental). To achieve this objective, the Plan takes as reference two complementary action frameworks which feed themselves. On the one hand, the **Agenda 2030 and the sustainable development** of the United Nations, consistent with a holistic, inclusive and global to the agenda. On the other hand, the approach is based on the human rights, in the **search for the full guarantee of the exercise of the rights**, including Economic, Social and Cultural Rights (ESCR), which gives special attention groups that suffer greater exclusion and discrimination, with emphasis on their causes.

The objective of the policy of cooperation for global social justice is therefore to move towards a more fair, equitable, sustainable and peaceful world.

2. Values and principles

The **values** that permeate and mainstream all cooperation policy for L'Hospitalet global justice are consistent with the Catalan Law on Cooperation development (Law 26/2001 of December 31st), the Spanish Law on Cooperation development (Law 23/2998 of July 7th) and the New Consensus (Joint Declaration by the European Council, the Commission European Parliament of June 7th, 2017). These are:

- The promotion and protection of individual and collective human rights.
- The promotion of gender equity.
- The promotion of sustainability in all its dimensions.
- The promotion of the culture of peace.
- The promotion of a critical and global citizenship.

The **principles** that order the cooperation policy for global social justice of L'Hospitalet, also consistent with the Cooperation Catalan Law, are:

- The active participation of citizenship through social organizations and all cooperation actors.
- Municipalistic vision.
- Transparency and accountability to citizens, both in L'Hospitalet as well as the peoples with whom it cooperates.
- Policy coherence for global social justice.
- Harmonization and agreement with cooperation actors and alignment with the principles of the international development effectiveness agenda.

OBJECTIVES

1. Strategic lines of action

This Master Plan proposes to deploy the policy of cooperation for justice global network of L'Hospitalet through three strategic lines, which necessarily must be addressed in a comprehensive manner:

- **Justice with the Global South:** the cooperation action will be mainly oriented to strengthening the capacities of actors in the Global South, public and civil society, to promote **development** and reverse the causes that generate social injustice. In particular, action will focus on promoting civil rights and ESC rights (see point 2).
- **Educational and awareness for global social justice:** we want to advantage the potentialities that the local space has, a more to promote values such as justice, peace, human rights, and the rule of law. Human rights, equality, solidarity, diversity or respect, between others.
- **Humanitarian and emergency action:** given the resources available L'Hospitalet, this line will necessarily have a lower relative weight in comparison to the other two. It will be aimed at empowering actions for prevention, resilience and protection of populations affected by humanitarian crisis and emergency relief of human or natural origin, emphasizing the awareness and incidence on the causes that originate them.

2. Thematic objectives

The present Plan aims to capitalize on the learning achieved by all cooperation actors in the city over the years to address the challenges posed by the above-mentioned contextual elements: the critical alignment with Agenda 2030 and the new needs arising from post-pandemic scenario. As a result, while it intends to continue giving continuity to the sectors of intervention that have traditionally articulated the cooperation actions for global justice in L'Hospitalet, will be put a greater emphasis on those lines focused on strengthening the capacities of the agents in the democratic provision of public goods (or with a public vocation) in areas such as health, education or dependency, and those that directly empower and strengthen the potential of populations to become resilient to processes such as climate change, food insecurity, fanaticism and violent extremism, the precarization of life, homophobia, or the growing inequalities of all kinds.

Specifically, the thematic priorities will be as follows:

- Promote the guarantee of civil rights and democratic societies:
  - Institutional and public policy strengthening, especially of the municipal level.
  - Promotion of spaces for citizen participation in the public policy planning.
  - Support for groups that suffer human rights violations.
  - Promotion of the protection and guarantee of the rights of girls and children.
- Promote the guarantee of economic, social and cultural rights:
  - Strengthening the local productive fabric.
  - Promotion of decent employment and protection of labor rights.
  - Promotion of women's economic empowerment.
  - Promotion of social and solidarity cooperativism.
  - Promotion and enhancement of universal access to quality public services, especially in the fields of education and health.
- Promote environmental and climate justice:
  - Promotion of citizen policies and actions aimed to reduce the environmental footprint.
  - Strengthening the capacity of communities to promote biodiversity conservation and addressing climate change.

3. Geographical priorities

The Master Plan defines the geographic priorities with a flexible logic, with willingness to be sensitive to the growing globality of phenomena and to tradition and capacities of the cooperation for global social justice of L'Hospitalet.

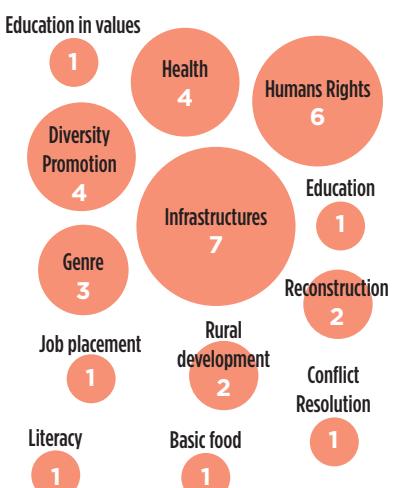
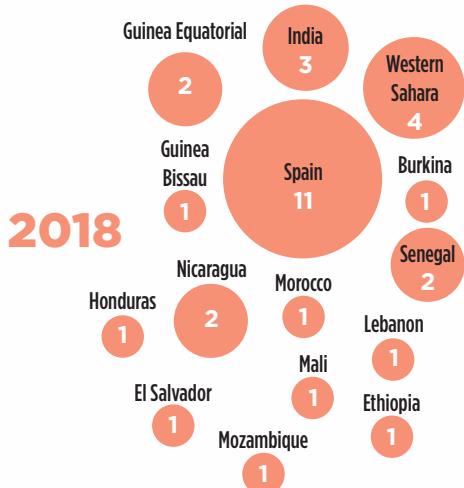
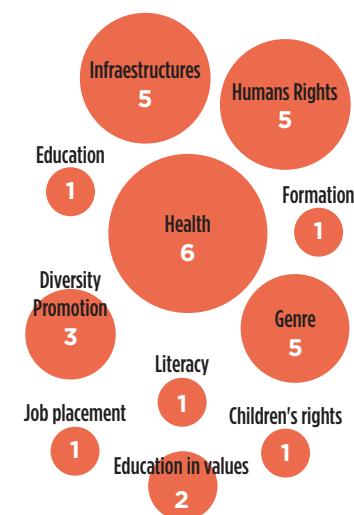
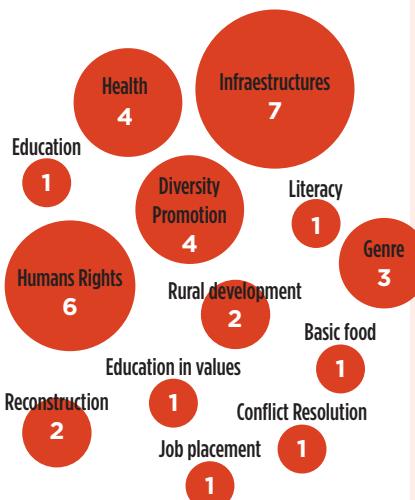
Consequently, it is proposed to continue giving preferential attention to the following regions:

- West Africa
- The Sahel
- Central America and the Caribbean
- Mediterranean and North Africa

Countries

Scope

MODALITIES AND INTERVENTION INSTRUMENTS

1. Cooperation modalities

The Master Plan indicates two main **modalites** of action:

- **Cooperation on the initiative of actors:** the NGDOs are now integrated in the Council of the City of L'Hospitalet and with roots in the municipality will have a major role in implementing the policy of cooperation for social justice. Likewise, the active participation of other actors will be promoted, such as: educational centers, universities, entities formed by migrants, youth entities, sports associations, environmental entities, women's organizations, cultural associations, the business world, trade union organizations, and entities and cooperatives of the social and solidarity economy.
- **Direct cooperation:** L'Hospitalet City Council will explore the linkage of the different councils and units of the consistory in cooperation actions for global justice, mainly through technical cooperation actions in network action platforms with other municipal and supra-municipal institutions (such as the Diputación de Barcelona or the Metropolitan Area of Barcelona), as in the field of education for global social justice an policy coherence.

2. Cooperation instruments

As for the instruments, basically the following two are proposed:

- **Cooperation and Education Projects for Global Social Justice:** mainly through a call for grants to entities.
- **Technical cooperation:** technical assistance to develop direct cooperation, directly or jointly with other municipal and supramunicipal administrations.

INSTITUTIONALITY AND RELATION SPACES WITH THE ACTORS

1. Within the consistory

During the period of validity of the next planning exercise of the cooperation policy for global social justice, the City Council of L'Hospitalet will strengthen its institutional capacities. Specifically, it will work to transform the current Cooperation and Solidarity Program into a Department of Cooperation for Global Social Justice equipped with adequate resources to effectively manage and promote the scope of the actions proposed in the Master Plan.

2. With other public administrations

The City Council of L'Hospitalet will continue to actively explore networking with other public agents at the municipal and supramunicipal level of the Catalan cooperation system to develop, with a logic of complementarity, its policy in this area.

Specifically, the **Diputació de Barcelona** intends to continue accessing the resources and services that it makes available to municipalities in terms of awareness-raising and development education actions. At the same time, it will explore the possibility of accessing resources to support direct cooperation projects and even to join cooperation networks between various municipalities.

As for the **Fons Català de Cooperació al Desenvolupament**, we will work to optimize the strategic nature of the relationship with L'Hospitalet, especially in terms of channeling and managing local initiatives to respond to humanitarian emergencies, and eventually, the monitoring of cooperation projects in the countries of intervention and with the presence of the Fund.

As for the **Generalitat de Catalunya**, and in line with the Government of Catalonia's Master Plan for Development Cooperation 2019-2022, efforts will be made within the Coordination Comission with Local Bodies to continue generating knowledge and strengthening the capacities of municipal cooperation in areas such as the identification and dissemination of good practices, the generation and systematization of data, administrative simplification and coordination of calendars of calls, or even the identification of joint development cooperation actions with a munipalist vocation.

On the other hand, the City Council will study the possibility of articulating concerted actions with the **Networking of Mayors for the Peace of Catalonia** in the field of awareness raising and education for global and social justice within the network.

Finally, consistent with the previously expressed desire to promote the participation of local governments in the governance of global public goods, the City of L'Hospitalet will explore ways to collaborate more actively in state and international networks and programs of local authorities such as the Spanish Federation of Municipalities and Provinces, United Cities and Local Governments, or the United Nations City-to-City program, among others.

3. With the actors of the city

The spaces for relationship and agreement with cooperation and solidarity entities that are members of the City Council will be reinforced, strengthening their capacities as key agents in the definition and development of the cooperation policy for global social justice in L'Hospitalet. In this sense, the unit responsible for this area within the Council will work to define more specific channels of bilateral dialogue with these agents what will allow them to better express their voice and promote their involvement.

Similarly, efforts will be made to actively involve the rest of the city's actors to seek synergies and achieve the objective of the Master Plan more effectively.

PLANNING, MONITORING AND EVALUATION

The City Council of L'Hospitalet conceives the whole cycle of public policy of cooperation for global social justice and the feedback that occurs between the phases of planning, monitoring and evaluation. The latter two contribute to generate knowledge and identify learning for the improvement of results, which in turn feed into subsequent planning cycles.

Consequently, during the next planning period, the following actions will be carried out:

- **Annual operational planning** will be maintained by the unit responsible for promoting the policy of cooperation for global social justice to the consistory. This action will involve defining the commitments and actions of the City Council for the corresponding exercise.
- In order to respond to the principle of transparency and accountability, an **annual report** will continue to be drawn up to monitor the actions carried out in the field of global social justice, in addition to a specific report for awareness-raising and educational activities.
- At the end of the term of this Plan, a **final evaluation exercise** will be carried out on all the actions promoted in the area of cooperation for global social justice by the City Council.

Finally, an initiative will be promoted in the spaces of collaboration with the rest of the Catalan Public Administrations to establish effective and efficient mechanisms of joint follow-up of the cooperation actions that are promoted by the countries of the global South.

COMMUNICATION

The City Council of L'Hospitalet conceives communication as an instrument of transparency and accountability to citizens, while also as a powerful and effective tool for awareness and education for global social justice. Indeed, it can contribute decisively to transforming views and habits of citizens to promote it.

To achieve this objective, the council has various institutional communication mechanisms, such as press releases, the official website, social networks, etcetera, and also the public media of the municipality (televisión and radio). In the specific case of the municipal website (<http://www.cooperaciolh.cat/>), it aims to become both a meeting place at the service of the city's entities to share and publicize events, activities and cooperative actions for social justice that they carry out.

Specifically, the presence of the values, objectives and actions of cooperation for global social justice will be promoted in these media, as well as on the municipal billboard in the Street. Likewise, the inclusion of topics related to this area in the opinion surveys to the citizens promoted by the City Council will be promoted. Finally, efforts will be made to review and innovate the contents and formats to reach new audiences, traditionally distant from these issues.

BUDGET

The City Council of L'Hospitalet intends to gradually advance in the achievement of international Budget allocation commitments to support cooperation actions for global social justice.

It will also devote efforts to complement this Budget with other external resources coming mainly from supramunicipal institutions, such as the Diputación de Barcelona.

ASPECTS OF CURRENT LEGISLATION, REGULATORY BASIS

The Spanish development cooperation policy has its legal basis in the declaration written in the Constitution's preamble of 1978, in which the Spanish nation claims that it is willing to collaborate in the strengthening of peaceful relations and efficient cooperation among all the people of the planet.

In its turn, article 51 of the **Statute of Autonomy** of Catalonia establishes the Government of Catalonia's obligation to promote peace and development by means of appropriate actions and cooperation policies.

For democratic states, international cooperation in the area of development policies represents a fundamental aspect in relational dynamics with countries that have not reached the same level of development. This policy is based on an interdependent and solidarity conception of international society and on the relations built around it.

Act. 2/2014, of 25 March, on the action and foreign service of the state, regulates in Chapter I of its Title the subjects of the foreign action of the state, providing as such in the Autonomous Communities and Local Entities in its article 5. Article 11 of this rule delimits the activities that local bodies may carry out abroad, which must respect the principles established in articles 2 and 3. It is also established that the entities that make up the Local Administration are subject to the external action planning instruments determined by their Autonomous Communities.

Act. 23/1998, of 7 July, on international development cooperation, articulates in a single text the set of measures and instruments that make up our development cooperation policy. Article 20 contemplates the cooperation carried out by the Autonomous Communities and local Entities as an expression of solidarity of their respective societies, inspired by the principles, objectives and priorities of this regulatory body, and based on the principles of budgetary autonomy and self-responsibility in its development and execution.

In this sense, the Parliament of Catalonia approved Law 26/2001, of 31 December, on development cooperation, which establishes the values, aims and guiding principles of cooperation actions promoted by local bodies and the autonomous government that must inform the drafting of the Master Plan for development cooperation, which is the main technical expression of the policy of the Generalitat in matters of development cooperation, as well as the programming and planning of the activity of local bodies in this matter, a sample of which is the present Master Plan for Cooperation of L'Hospitalet City Council.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

L'HOSPIALET
DRETS HUMANS

Diputació
Barcelona

